

SUMARNI INVENTAR ARHIVSKOG FONDA BILJEŽNICI PULE ZA VRIJEME MLETAČKE UPRAVE (1626.-1797./1826.)¹

Eda VLAHOV
Državni arhiv u Pazinu
Pazin, V. Nazora 3

UDK 347.961 (497.5-2 Pula) : 930.255 »1626/1826«
Stručni rad
Primljeno 2. travnja 1997.

Nakon uvodnog dijela u kojem obrazlaže pojam bilježnika i povijest bilježništva, autorica donosi povijesni pregled bilježništva na tlu Istre i sačuvanost bilježničkih knjiga za područje djelovanja Povijesnog arhiva u Pazinu. Zatim daje pregled djelovanja bilježnika na području pulske komune, donosi povijesni pregled tvoraca fonda, prikazuje njihovo poslovanje, te »curiculum vitae«, sređivanje, sačuvanost, ušćuvanost gradiva, jezik i pismo. Nakon toga prikazuje sadržajnu fizionomiju fonda, govori o dostupnosti građe i daje prijedlog za restauraciju i mikrofilmiranje.

Glavni dio rada čini sumarni inventar fonda. U njemu su bilježnici upisani kronološkim redom prema najstarijoj sačuvanoj ispravi. Uz prezime i ime bilježnika navodi se mjesto stanovanja, količina i granične godine sačuvanog gradiva.

Na kraju se donosi abecedno i kronološko kazalo, popis bilježnika prema mjestu stanovanja i popis građe predložene za restauraciju.

1. UVOD

1.1. Pojam bilježnika

Naziv bilježnik - notar² potječe od latinske riječi *notarius* - brzopisac. Njime se označavaju privilegirani pisci isprava i pravnih dokumenata u srednjem vijeku. Poznajemo ga pod nazivom javni bilježnik (*notarius publicus*). Školovao se na posebnim odjeljenjima pravnih škola. Nakon završenog školovanja dobivao je poseban privilegij od rimsko-njemačkog cara (*imperiali auctoritate notarius* - notar po carskoj ovlasti) ili od pape (*notarius auctoritate sacri Lateranensis palatii* - notar po ovlasti apostolske

¹ Ovaj prilog je rad za stručni ispit za zvanje višeg arhivskog tehničara izrađen 1993. godine. Objavljuje se u neizmjenjenom obliku.

² U našim povijesnim izvorima susrećemo nazive bilježnik i notar. Zbog toga se u ovom radu nismo isključivo opredijelili za jedan od ta dva naziva. U većini slučajeva upotrijebljen je naziv bilježnik.

stolice). Za nas je od posebnog značaja privilegij koji su bilježnici dobivali od mletačkog dužda (*notarius auctoritate ducis Venetiarum* - notar po ovlasti mletačkog dužda).

Stekavši stručnu spremu i dobivši privilegij, bilježnici su mogli obavljati javnu službu u gradskim komunama, u kancelarijama vladara, feudalaca, sudova i slično.

Javni bilježnik je, dakle, od nadležnih vlasti ovlaštena osoba da sastavlja javne isprave u pravnim poslovima i svojim je potpisom i notarskim znakom potvrđivao njihov pravni učinak.

1.2. Povijest bilježništva

Vijesti o bilježnicima sežu do u antičko doba. U starom Rimu postojali su službeni pisari - *notarii* koji su djelovali u carskoj kancelariji. Osim njih postojali su i *tabelliones*, privatni profesionalni pisari (*scribae*) koji su pod nadzorom državne vlasti sastavljali najrazličitije ugovore. Važnost pisanog dokumenta u starom Rimu, u odnosu na onu koju mu je u isto doba pridavao helenistički svijet, bila je mala. Nakon preseljenja prijestolnice Carstva iz Rima u Konstantinopol, pod utjecajem helenističkog svijeta raste ugled pisanog dokumenta i u zapadnom dijelu Carstva. Značajna prekretnica nastala je kada je car Justinijan 528. godine izdao zakon po kojemu nijedan ugovor o kupoprodaji, zamjeni ili darovanju nema vrijednost ako ga nije sastavio *tabelion*.

Zastoj u jačanju valjanosti pisanih dokumenata nastupa u doba provala barbara na područje Carstva što potresa cjelokupni rimski pravni sustav, pa i notarijat. To se posebno odrazilo nakon invazije Langobarda kada se na prostorima Italije formiraju dva glavna područja, od kojih jedno ostaje pod bizantskom vlašću, a na drugom Langobardi osnivaju Regnum Italicum. Na području pod bizantskom vlašću *tabelioni* i dalje obavljaju svoju funkciju pridržavajući se Justinijanovih propisa. Na langobardskom području osim prigodnih pisara, koji su svi svećeničkog staleža i rimskog podrijetla, susrećemo i privatne pisare - *scribae*. Međutim i na jednom i na drugom području dokazna je moć isprave ograničena i temelji se na potpisima svjedoka, a ne na svojstvima bilježnika.

Vrijednost bilježničke isprave bilježi uspon u vrijeme vladavine Karla Velikog. Raspadom Karlove države, od polovine 9. do kraja 11. stoljeća, stečeno povjerenje u bilježničke isprave stagnira, da bi u 12. stoljeću došlo do renesanse rimskog prava, a time i porasta interesa za jačanje funkcije bilježnika. Krajem 12. stoljeća bilježnička isprava stječe javnu vjeru. Vraća joj se naziv *instrumentum publicum*. Početkom 13. stoljeća na sveučilištu u Bologni otvara se posebna katedra za notarsko pravo. Bilježnici se službeno nazivaju *notarii publici*. U 12. i 13. stoljeću bilježničku službu vrše uglavnom pripadnici klera, a kasnije se sve više laicizira.

Bilježnička služba obavljala se na sljedeći način: nakon što bi se stranke obratile bilježniku s molbom (*rogare*) da im sastavi ispravu o nekom pravnom poslu, bilježnik bi ubilježio koncept (*minuta*) u posebnu knjižicu manjeg formata. U drugoj fazi bilježnik unosi tekst ugovora u knjigu imbrevijatura. Treća faza bila je redigiranje originala ili *redactio in mundum*. Ta je isprava imala sve propisane formule i pravne izraze, potpise stranaka, svjedoka i bilježnika.

Potpisi stranaka i svjedoka na tim ispravama su rijetkost. Zbog nepismenosti najčešće je to znak križa. Značenje potpisa stranaka smanjivalo se porastom bilježničkog autoriteta. Istu pojavu susrećemo i u značenju potpisa svjedoka što se s vremenom svelo samo na stavljanje ruke iznad isprave.

Nastupile su promjene i u pravnom značenju prisutnosti svjedoka. Dok je u doba Rimskog carstva i za vrijeme Langobardske kraljevine prisutnost svjedoka imala snagu pravnog čina, sada ono poprima sve više formalni karakter i svodi se samo na spominjanje, što je uvjetovano priznavanjem bilježnicima statusa javnih osoba. Jačanju javne vjere u bilježničku ispravu pridonijele su i sankcije protiv bilježnika za krivotvorenje isprave. Sankcije su negdje bile tako stroge, da je bilježnik osim plaćanja novčane kazne gubio i pravo obavljanja bilježničke službe, a česta je kazna bila i odsijecanje desne ruke.

Potpis bilježnika poprimio je značaj pravnog učinka, trajnosti i svjedočanstva.

U 12. stoljeću, kad je bilježnička isprava stekla javnu vjeru, prihvaćeno je bilježništvo i na našem području. Početke uspostave javnog bilježništva nalazimo u Zadru i Krku početkom 11. stoljeća, a nastavlja se u 12. i 13. stoljeću. Osobito se razvilo u Dalmaciji i Istri.

U srednjem vijeku mnogi su samostani i kaptoli bili vjerodostojna mjesta - *loca credibilia*, tj. smjeli su izdavati privatne isprave. Izvornike su čuvali u škrinjama. Takva ustanova javne vjere posebno se razvila u sjevernoj Hrvatskoj gdje notarijatu jedva ima tragova.

Da bi se osigurala vjerodostojnost bilježničke isprave, u Dalmaciji ju je morao ovjeriti egzaminator, a u Istri *vicedominus*.

S obzirom da su bilježnici većinom bili svećenici, isprave su se pisale na latinskom jeziku. U Dalmaciji je u 14. stoljeću polako počeo prodirati talijanski jezik. Razlog tome je što su bilježnici u Dalmaciji bili većinom talijanskog podrijetla.

2. BILJEŽNIŠTVO NA TLU ISTRE

2.1. Povijesni pregled djelovanja bilježnika na tlu Istre

Iz sačuvanih isprava ne možemo sa sigurnošću utvrditi kad se bilježništvo pojavilo na tlu Istre. Dr. Danilo Klen u katalogu izložbe *Statuti urbani notari* piše: »Godine 991. je Hyno "diaconus et notarius Parentine civitatis", a 1014. godine ima istu funkciju Adam arcidakon.« To znači da su se bilježnici na tome području javili vrlo rano.

Za razvoj bilježništva na tlu Istre od presudnog je značaja utjecaj Mletačke Republike. Od 11. stoljeća, u dužim ili kraćim vremenskim razdobljima, dijelovi Istre nalazili su se pod mletačkom vlašću, a od 1420. godine, kad su Mlečani osvojili Akvileju, zapadna obala Istre i istočna obala do Plomina definitivno je potpala pod Mletačku Republiku.

U Veneciji su se već od 1316. godine bilježnički spisi predavali u kancelariju nazvanu »Donja kancelarija« (*Cancellaria Inferiore*) što pokazuje interes Mletačke Republike za očuvanje tih spisa i važnost koja se pridavala bilježničkim ispravama. Ta se važnost ogleda i u statutima mnogih istarskih gradskih komuna. U njima se rješava pitanje javne vjere bilježničke isprave, mogućnost protudokaza, kažnjavanje falsifika-

tora itd. Naročito je stroga bila odredba o kažnjavanju falsifikatora, npr. odsijecanje desne ruke u statutima Buzeta³ i Grožnjana⁴.

U središnjem dijelu Istarskog poluotoka, na području Pazinske grofovije, koja je bila pod vlašću Habsburgovaca, bilježnici su se morali prilagoditi potrebama slavonske sredine. Slavonsko stanovništvo imalo je potrebu da se isprave pišu jezikom kojega ono razumije. Tako se pojavio bilježnik glagoljaš, domaći čovjek koji isprave piše hrvatskim jezikom i glagoljicom. Među najstarije sačuvane notarske akte pisane hrvatskim jezikom i glagoljicom ubrajamo *Istarski razvod - razvod među općinama u Istri* u 14. stoljeću.

U gradskim komunama formirali su se bilježnički kolegiji sa zadatkom da prate rad bilježnika i štite njihov autoritet. Bez prijema u kolegij bilježnik nije mogao vršiti javnu službu. S vremenom je povjerenje u bilježnički kolegij slabilo. Potvrdu za takav zaključak nalazimo u zaključku sjednice Vijeća labinske komune od 2.8.1574. godine. Na sjednici se raspravljalo o obvezi da se bilježnički protokoli nakon smrti bilježnika predaju na čuvanje u kancelariju komune. Protiv takve odluke bilježnici su negodovali smatrajući da ona donosi više štete negoli koristi njihovim nasljednicima. Nakon rasprave Vijeće je obvezalo kancelara da polovinu novca što ga dobije od izdavanja kopija isprava mora dati bilježnikovim nasljednicima.⁵

Iz zapisnika Vijeća iste komune može se zaključiti da su bilježnici znali zloupotrebjavati svoje privilegije. O tome svjedoči činjenica da je Vijeće posvetilo cijelu jednu sjednicu rješavanju ovlasti bilježnika (25.11.1568.) na kojoj je zaključeno da svi bilježnici moraju u kancelariji komune ovjeriti svoje privilegije o imenovanju.⁶

Kod imenovanja bilježnika u praksi su se događale i zloporabe. Imatelji raznih privilegija koristili su te svoje privilegije i za imenovanje bilježnika. Na njih je posebno upozorio Senat Mletačke Republike svojim dekretom od 5.10.1612.,⁷ da bi već 12.1.1613. g. donio dekret kojim precizira imenovanje bilježnika.⁸ Tim je propisima utvrđeno:

- bilježnike može imenovati samo veliki kancelar (*Cancellier Grande*) uz pomoć dva niža kancelara (*Cancellieri inferiori*) i svi podestati (*Rettori*) u gradovima Mletačke Republike uz pomoć dvaju pomoćnika (*Assesori*);

- prije imenovanja kandidat mora položiti ispit u prisutnosti velikog i nižih kancelara, odnosno upravitelja i povjerenika;

- ispitu prisustvuju i prior i četiri bilježnika koje imenuje kolegij bilježnika;

³ Mirko ZJAČIĆ, *Statut Buzetske općine*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu (dalje: VHARP), sv. X, Rijeka 1964.-1965., str. 15.

⁴ Danilo KLEN, *Statut Grožnjana*, VHARP, sv. X, Rijeka 1964.-1965., str. 216.

⁵ Jakov JELINČIĆ, *Prva knjiga zapisnika sjednica Vijeća labinske komune [Libro consigli I (1566-1578)]*, VHARP, sv. XXIX, Pazin-Rijeka 1987., str. 128.

⁶ Jakov JELINČIĆ, n. dj., str. 91.

⁷ *Decreto dell'Eccellentissimo Pregadi, come si facciano de Legitimazioni*, u: Lorenzo PARUTA, *Leggi Statutarie per il buon governo della Provincia d'Istria, Kopar 1757.*, knj. IV, str. 32.

⁸ *Decreto dell'Eccellentissimo Pregadi, che stabilisce le Regole, ed Ordini, che si devono osservare nelle legittimazioni, e nella creazione de' Nodari*, u: Lorenzo PARUTA, n. dj., knj. IV, str. 34. Dekret je datiran 12.1.1612. koji datum navodi i Ivan PEDERIN u radu *Fond rapskih knezova i bilježnika*, VHARP, sv. XXV, Pazin-Rijeka 1982., str. 14. Mišljenja smo da je ova datacija iztvčena prema *more veneto* po kojoj se nova godina računa od 1. ožujka, pa smo ovdje naveli godinu 1613.

- nakon položenog ispita bilježnici moraju položiti zakletvu da će posao obavljati zakonito i vjerno.

Tako imenovani bilježnici potpisivali su se *Veneta auctoritate Notarius*. Službu su mogli vršiti u svim gradovima Mletačke Republike. Prije početka vršenja službe morali su pokazati privilegij o imenovanju podestatu grada gdje žele vršiti službu kako bi bili upisani u dotičnu kancelariju.

Istim dekretom Senat je propisao da se nakon bilježnikove smrti moraju svi njegovi protokoli, instrumenti i sve javne isprave predati javnom arhivu (*pubblico archivio*). I u slučaju odlaska u drugi grad bilježnik je prethodno morao predati sve svoje spise i protokole javnom arhivu.

Vjerojatno se ta odluka Senata nije poštivala, jer je 5.9.1651. g. Girolamo Bragadin, inkvizitor u Istri (*Inquisitor nella Provincia dell'Istria*) izdao upute, uz odobrenje Senata, da bilježnikovi nasljednici moraju u roku od mjesec dana nakon njegove smrti predati protokole u kancelariju vicedomina ili u kancelariju komune. Kazna za nepoštivanje ovih uputa propisana je u iznosu od 50 dukata.⁹ Radi ilustracije treba reći da je to bila polovica godišnje plaće jednog liječnika.

Istim je uputama propisano da samo sinovi ili sinovci umrlog bilježnika mogu izdavati prijepise isprava ako su oni također bilježnici.

Zaštita crkvenih dobara uočljiva je u dekretu Senata od 18.7.1625. u kojemu stoji da bilježnici ne smiju sastavljati isprave o prodaji, zakupu ili bilo kakvom otuđenju crkvenih dobara bez originalne dozvole javnih predstavnika (*Pubblici Rappresentanti*)¹⁰

Prekretnica u vođenju bilježničkih knjiga izvršena je 1755. godine. Postojali su i ranije propisi o načinu vođenja minutarija i protokola, ali se oni očito nisu poštovali. Čuvari i izvršitelji zakona (*Conservatori ed esecutori delle leggi*) u obilasku notarijata otkrili su niz neregularnosti. Stoga su, uz odobrenje Senata, podsjetili 17.2.1755. sve bilježnike na način vođenja bilježničkih spisa.¹¹ Koncepti (*minute*) isprava moraju se pisati u uvezanim kvadernama. Na kraju svakog mjeseca treba u protokole upisati sve isprave sastavljene proteklog mjeseca. Za oporuke moraju postojati posebni protokoli. Protokole tiskaju tiskarske komore (*Stampatori Camerali*) a bilježnici ih kupuju na vlastiti trošak. Svi protokoli moraju imati tiskanu folijaciju, znak sv. Marka (*Bollo di San Marco*) kao i ime i prezime bilježnika na svakom listu. Protokol sadrži najmanje 100, a najviše 200 listova, a uvezan je u kartonske korice. Tiskari moraju predati takve protokole bilježnicima 1.1.1757. godine. O tiskanim protokolima moraju voditi posebnu evidenciju jer svaki sljedeći protokol istog bilježnika mora imati rastući progresivni broj lista. Magistrat (*Eccellentissimo Magistrato*) je dobio zaduženje da preda tiskarima popis bilježnika koji djeluju na određenom području. Zaduženi su prior i kolegij notara da svaka tri mjeseca dostavljaju poglavarstvu spisak novoimenovanih bilježnika.

⁹ *Ordini, e Decreti dell'Illustrissimo, ed Eccellentissimo Signor Girolamo Bragadin Inquisitor nella provincia dell'Istria fatti, e stampati con l'Autorità dell'Eccellentissimo Senato*, u: Lorenzo PARUTA, n. dj., knj. III, str. 54.

¹⁰ *Parte di Pregadi, che non si possa far Instrumenti sopra Beni Ecclesiastici*, u: Lorenzo PARUTA, n. dj., knj. III, str. 23.

¹¹ *Terminazione degli Eccellentissimi Conservatori ed Esecutori delle Leggi, approvata dall'Eccellentissimo Senato per la buona regola degli Atti Notariali*, u: Lorenzo PARUTA, n. dj., knj. III, str. 111.

Bilježnici su od 1.1.1757. godine morali bez iznimke početi voditi navedene protokole uz prijetnju kazne zabrane službovanja za 6 mjeseci i novčane kazne od 25 dukata.

Raspalom Mletačke Republike 1797. g. Istra je došla pod austrijsku upravu. Austrijska je vlast, međutim, ukinula bilježništvo 1781. godine. U Istri je bilježništvo bilo toliko ukorijenjeno da se u radu bilježnika za vrijeme prve austrijske uprave ne primjećuje nikakav zastoj ni smanjenje poslova.

Kad je Istra 1806. potpala pod francusku upravu, na tome području uvedeno je francusko zakonodavstvo. U bilježništvu se primjenjivao zaključak Ustavotvorne skupštine od 29.9.1791. g. kojim se ono odvaja od sudbene vlasti. Godine 1813. Istra je ponovno došla u sastav Austrije. Austrijska je vlast poštivala mjesne tradicije i postarala se da se bilježništvo održi u krajevima gdje je bilo razvijeno, pa tako i u Istri. Car je u tom smislu donio odluke 19. i 26.10.1817. i 9.6.1821. g. Bilježništvo je u cijeloj Carovini oživjelo tek zakonom od 29. rujna 1850. godine.

Raspalom Austro-Ugarske Monarhije 1918. godine Istra je ušla u sastav Kraljevine Italije. Na njenom području postupno se uvodi talijansko zakonodavstvo u cijelosti, pa prema tome i propisi o bilježništvu. Tako je godine 1929. donesen dekret o utemeljenju Pokrajinskog notarskog arhiva u Puli (*Archivio Notarile Distrettuale*),¹² kojemu je bila dužnost da prikupi i čuva bilježničke knjige i spise s područja Istre.¹³

U SFR Jugoslaviji nije postojalo zvanje javnog bilježnika, a njegove poslove vršili su sudovi i organi općinskih skupština.

U Republici Hrvatskoj radi se na ponovnom uvođenju bilježništva. Zastupnički je dom Sabora na svojoj sjednici 26.3.1993. razmatrao nacrt Zakona o javnim bilježnicima.¹⁴

2.2. Sačuvanost bilježničkih knjiga na području djelovanja Povijesnog arhiva Pazin

Formiranjem Pokrajinskog notarskog arhiva u Puli 1929. godine stvorena je organizacijska osnova da se svi bilježnički spisi prikupe i čuvaju u jednoj ustanovi. Iz zapisnika o primopredaji bilježničkih spisa između Pokrajinskog notarskog arhiva u Puli i Notarske komore u Puli¹⁵ vidljivo je da je novoosnovani Arhiv dana 31.7.1929. preuzeo:

- 835 volumena i fascikala isprava,
- 3652 oporuke,
- 347 knjiga,
- 31 pečat,
- 9 fascikala spisa Notarske komore od 1855. na dalje,

---

¹² *Distrettuale* na talijanskom jeziku znači oblasni, kotarski, no s obzirom da je ova ustanova bila nadležna za cijelo područje Istre, odlučili smo se za naziv pokrajinski.

¹³ *Regio decreto 6 maggio 1929, n. 832. Disposizioni sull'ordinamento degli archivi notarili.*

¹⁴ »Zakon o javnom bilježništvu« objavljen u Narodnim novinama br. 78 od 25. kolovoza 1993. godine.

¹⁵ *Pokrajinski notarski arhiv u Puli*, nesređeni fragmentarni fond (čuva se u Povijesnom arhivu u Pazinu).

- 1 fascikal privatnih dopisa vojne inženjerije (*Genio Militare*) iz Pule od 1919. do 1925. g.

Iz sačuvane dokumentacije vidljivo je da je Pokrajinski notarski arhiv nastavio prikupljati bilježničku građu. Dio primljene građe koja se odnosila na Volosko i Opaticiju predana je Notarskom arhivu u Rijeci, a građa porijeklom iz Krka predana je Kraljevini Jugoslaviji. Za sada je nemoguće s točnošću utvrditi koju je sve građu Arhiv do kraja svog djelovanja prikupio jer se može pretpostaviti da cjelokupna građa nije bila sređena. Tim prije kada se zna da se ona prikupljala i u ratnom razdoblju sve do 1945. godine.

Kada je Državni arhiv u Rijeci dobio ovlast za poslove arhivske službe na području Istre i započeo prikupljati istarske arhivalije, preuzeo je između ostalih i arhivalije Pokrajinskog notarskog arhiva.¹⁶

Prema zaključku Arhivskog savjeta Hrvatske od 8.4.1986. dio zbirke *Istarski notari* koja se odnosi na područje djelovanja Historijskog arhiva Pazin trebala je biti u cijelosti predana Historijskom arhivu Pazin.

Primopredaja je izvršena 1.7.1991. godine. Uspoređujući zapisnike o primopredaji između Historijskog arhiva Pazin i Historijskog arhiva Rijeka s podacima u Vodiču Historijskog arhiva Rijeka utvrđeno je da primopredaja nije u cijelosti izvršena. U Arhivu u Rijeci i dalje su ostali na čuvanju knjige i spisi bilježnika iz Motovuna: Giovanni Koller (1871.-1872.), Carlo Macchia (1896.-1921.), Enrico De Bartolomei (1904.-1905.) i Giacomo Biscontinini (1907.-1919.).

Kada je 1958. godine osnovan Istarski arhiv u Pazinu pristupilo se sustavnom prikupljanju arhivskog gradiva na području Istre. Među ostalim, Arhiv je prikupio spise bilježnika Brtonigle, Buja, Grožnjana, Kostanjice, Labina, Momjana, Motovuna, Novigrada, Pazina, Poreča i Umaga. Bilježnički spisi preuzeti su kao sastavni dio fondova općina. U sklopu fonda Feudalna jurisdikcija Završje čuvaju se također spisi brojnih bilježnika.

Bilježnički spisi s područja djelovanja Arhiva u Pazinu u raznim vremenskim razdobljima dospjeli su u brojne ustanove u zemlji i inozemstvu gdje se i danas čuvaju. Na primjer:

- u Povijesnom arhivu u Rijeci - u sklopu zbirke arhivske građe Gradskog muzeja u Puli - buzetski bilježnici za razdoblje od 1492. do 1578.;

- u Arhivu HAZU u Zagrebu - Kopijalna knjiga notarskih akata iz okolice Pule od 1725. do 1788.;

- u Državnom arhivu u Trstu - isprave bilježnika iz Novigrada;

- u Državnom arhivu u Veneciji - spisi bilježnika: Giovanni Antonio Martelli, Umag (1525.), Pellegrino Roter, Umag (1527.), Francesco Tatti, Pula (1537.), Rigo de Riccardo, Umag (1556.), te među bilježnicima Donje kancelarije (Cancelleria inferiore) brojni bilježnici iz Dvigrada, Novigrada, Pazina, Poreča, Pule i Rovinja iz 13., 14. i 15. stoljeća.

¹⁶ Nismo uspjeli točno utvrditi kada je taj fond dospio u Državni arhiv u Rijeci. Međutim, s obzirom da se ne navodi u *Općem inventaru Državnog arhiva u Rijeci*, Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci, sv. I, Rijeka 1953., može se pretpostaviti da je fond preuzet nakon 1953. g. U Vodiču Historijskog arhiva Rijeka ne navodi se vrijeme preuzimanja.

Bilježnički spisi vjerojatno se nalaze i u sklopu drugih fondova i u drugim ustanovama.

3. BILJEŽNICI KOJI SU DJELOVALI NA PODRUČJU PULSKE KOMUNE

3.1. Povijesni pregled tvoraca fonda

Koliko nam je poznato, do sada nije nitko pisao o pulskim bilježnicima. Zbog toga smo prilikom sređivanja građe pokušavali utvrditi što je moguće više podataka o tvorcima građe. Međutim, ti podaci su manjkavi i trebat će ih dopuniti podacima iz drugih izvora. Očekujemo da će se prilikom sređivanja preostale građe pulskih bilježnika također naići na građu koja će dopuniti sadašnja saznanja.

Ovdje iznosimo prikupljene podatke o bilježnicima prema abecednom redu:

1. Angaran Lucrezio bio je 1683. g. »*officiale de atti publici della città di Pola*«¹⁷, a umro je 1688. što je vidljivo iz sačuvane oporuke kod bilježnika Pietra Achiellija.

2. Barbato Antonio bio je 1767. *vicedomin*.

3. Carlini Antonio spominje se kao javni bilježnik već 1690. a spisi su sačuvani od 1705. Godine 1698. i 1701. bio je *vicedomin*, a 1696., 1698., 1699., 1701. i 1702. »*Nodaro alla Banca*«.

4. Caticora Andrea bio je od 1663. do 1665. g. »*Consiglier Anziano*«.

5. Gonan Antonio bio je 1784., 1794. i 1796. g. »*Consiglier Anziano*«, godine 1787. *vicedomin*, 1787. i 1791. »*Consiglier Attuale*«, te »*gastaldo della scuola di S. Rocco di Galesan*«¹⁸. U spisima bilježnika Pietra Lombarda nalazi se inventar njegove ostavštine datiran 14.1.1799. g.

6. Lombardo Nicolò bio je 1678. »*Consigliere Anziano*«.

7. Lombardo Pietro bio je 1789. »*Consigliere Anziano*«, 1795. »*Nodaro all Ufficio Civile*«, 1797. »*Nodaro del Magistrato Civico*«, 1798. i 1799. »*Cancellier all Ufficio Civile*«, 1798. »*Nodaro Compromissario*«, 1798. »*V.e Cancelliere per il Cesareo Regio Tribunale*«, 1801., 1802. i 1804. »*Cancelliere all'Ufficio Somario*«, 1806. i 1807. »*Cancelliere per l'Imperial R. Sumarieta*«, 1815. »*Cancelliere Summario*«, 1800., 1804., 1817. i 1821. »*deputato alle Notifiche*«. Također bio je 1807. i 1808. »*Cancellierus Vicarialis*«. Imao je titulu »*conte*«.

8. Muazzo Cinei Giuseppe bio je 1770. g. »*Nodaro Maggiore alla Corte di Pola*«, 1772. »*Nodaro al civile*«, 1770. i 1772. »*Nodaro alla Corte*«. Također je bio 1796., 1798. i 1800. »*Canceliere Episcopale di Pola*«. Imao je titulu »*conte*«.

9. Poppazzi Bartolomeo bio je 1774. g. »*scrivano del con. di Lisignano*«. Umro je 29.11.1787. što saznajemo iz njegove oporuke sačuvane u spisima Giuseppea Muazza Cineia.

10. Poppazzi Mateo bio je 1710. g. »*Consigliere Anziano*«.

11. Razzo Antonio je umro 19.9.1719. g.

¹⁷ Budući da je neke izraze teško prevesti odlučili smo sve ostaviti citirano u originalu.

¹⁸ *Scuola, scola* je naziv za bratovštinu.

12. Razzo Christoforo bio je već 1683. g. javni bilježnik, a isprave su sačuvane od 1686. Godine 1687. bio je »Consiglier Anziano«, a 1685. vicedomin. Angaran Lucrezio spominje ga u svojoj oporuci od 1688. g. kao svog zeta.

13. Razzo Zuanne bio je od 1777. do 1782. g. »Nodaro al Civile«, 1796. »Consiglier Attuale«, 1798. »Assessore«, 1806. »Consiglier Anziano«. Kod objave oporuke 1.10.1810. piše da je umro.

14. Rotta Antonio bio je 1776., 1777., 1785. i 1790. g. vicedomin, 1766., 1767., 1770.-1775., 1777. i 1778. »Nodaro Maggiore alla Corte di Pola«. Pietro Lombardo spominje 1798. da je mrtav.

15. Trevisan Girolamo bio je 1709. g. »gastaldo dela scola del Santissimo Rosario«, a 1710. »gastaldo dela scola di S. Antonio Abate«.

16. Vareton Tiziano u knjizi bratovštine »Santissimo Sacramento di Fasana« od 1789. do 1801. g. potpisuje se s »Ragionato«. Godine 1791. bio je »Capitano di Momorano«, 1797. član »Magistrato Civico di Pola«, 1806. »Ufficiale Civile«, 1802. »Cancelliere Vescovile«. U spisima Pietra Lombarda nalazi se inventar njegove ostavštine datiran 24.7.1811.

17. Varini Antonio bio je već 1757. g. javni bilježnik, a spisi su sačuvani od 1759. Godine 1774. i 1775. bio je »Nodaro alla Corte di Pola«. Od 1762. do 1788. u knjizi »Santissimo Sacramento di Fasana« potpisuje se kao »Roggato«. Umro je 2.11.1788. a zadnji njegov spis datiran je 17.10.1788. g.

Iz sačuvane građe vidi se da su sinovi često pomagali očevima u radu, te da su i oni sticali zvanje javnog bilježnika. To su, npr: Lombardo Girolamo i sin Lombardo Giorgio, Muazzo Cinei Giuseppe i sin Muazzo Cinei Girolamo, Razzo Antonio i sin Razzo Christoforo, Trevisan Decio i sin Trevisan Gerolimo, Vareton Tiziano i sin Vareton Antonio, Carlini Antonio i sin Carlini Zuanne čiji spisi nisu sačuvani.

3.2. Poslovanje

Kada se bilježniku obraćala stranka s molbom da joj sastavi ispravu o nekom pravnom poslu, on je, uzimajući osnovne podatke, pravio koncept na osnovi kojega je kasnije, koristeći ustaljene pravne formulacije, sastavljao ispravu u knjigu protokola. Tako sastavljene isprave imale su na početku obvezatnu invocaciju, dataciju i mjesto sastavljanja. Započinjale su uglavnom ovako: »In Christi nomine Amen« ili »Nel nome di Christo Amen L'anno della sua Santissima Natta ... indizione ... giorno di ... li ... fatto in ... nella casa e solita habitazione di N.N. et alla presenza di testimoni«.

Bilježnici su isprave sastavljali najčešće u vlastitoj kući ili u kući stranaka. Ima slučajeva da su isprave sastavljene i u katedrali, odnosno sakristiji katedrale. Na temelju sačuvanih spisa dade se zaključiti da su u drugoj polovini 18. stoljeća neki bilježnici imali vlastiti ured u Puli (npr. Pietro Lombardo).

Nakon sastavljanja isprave bilježnik ju je upisivao u protokole. Ispravu je također bio dužan upisati vicedomin u roku od 15 dana u posebne knjige komune.

U protokolima na marginama isprave često nailazimo na oznaku *extrato* ili *datto copia* što znači da je bilježnik strankama izdavao originale ili prijepise isprava.

Bilježnici su posebno vodili protokole za isprave između živih a posebno za oporuke.

Kod isprava između živih nalazimo isprave koje su svoju pravnu valjanost imale tek nakon javne objave. To se u prvom redu odnosi na ugovore o kupnji, prodaji, davanju u najam i darovne ugovore. Na kraju svake takve isprave nalazimo tekst: »Adi ... Pola Domenica fu per N.N. publicato il soprascritto instrumento al luoco et ora solita previo il suono di campana preleggendo io infrascritto Nodaro. Molti presenti et ascoltanti et in particular N.N. e N.N.« Obvezatno su se navodila imena dvaju svjedoka koja su prisustvovala objavljivanju isprave. Za darovne ugovore objave su se vršile tri nedjelje za redom. Bračni ugovori nisu se objavljivali.

Osim bilježnika koji su sastavljali isprave, iste su mogli objaviti i ostali bilježnici (javni bilježnik, »nodaro alla Banca« ili »nodaro alla Corte«). To se posebno očituje kod bilježnika koji ne stanuju u Puli. Prije sastavljanja kupoprodajnih ugovora dva su procjenitelja komune morala izvršiti procjenu vrijednosti dobra koje je bilo predmet ugovora.

Kod bračnih ugovora nakon uvodnih formulacija redovno nalazimo tekst: »Col nome della Triade Sacrosanta Padre, Figliolo e Spirito Santo e con contentezza, pace e prole degli infrascritti sposi sotto l'anno ... in Pola li ... si contrae vero, reale e leggitimo matrimonio formato, stabilito e conchiuso conforme il Rito della Santa Chiesa Cattolica ed Apostolica Romana e del sacro Tridentino Concilio da effettuarsi tra...«.

Oporuke su se najčešće pisale u kući oporučitelja uz prisustvo vicedomina koji ju je odmah po sastavljanju ovjeravao. Ako je oporuka bila tajna (uglavnom se radi o takvim oporukama) bilježnik ju je obvezatno zatvarao i pečatio sa 6 pečata, a potom u prisutnosti 7 svjedoka predavao vicedominu na čuvanje.

Kada su bilježnici sastavljali oporuke izvan Pule, u slučaju spriječenosti vicedomina zamjenjivali su ga meriga, dadodeci ili sudac i 2 svjedoka. Takvu je oporuku bilježnik bio dužan istog ili najkasnije idućeg dana u prisutnosti 7 valjanih svjedoka predati vicedominu na ovjeru.

U bilježničkim spisima nalazimo i oporuke koje nisu sastavljali bilježnici. Takve su oporuke većinom pisali svećenici. Nakon smrti oporučitelja donosile su se bilježniku da ih opravosnaži. U prisutnosti vicedomina bilježnik je ispitivao sastavljača i najmanje dva svjedoka koja su prisustvovala pisanju oporuke radi utvrđivanja njezine autentičnosti. Nakon provjere punoljetnosti svjedoka njihove iskaze ovjeravao je vicedomin.

Prilikom sastavljanja oporuke bilježnik je obvezatno pitao oporučitelja ostavlja li što *ai luochi pi*, tj. dobrotvornim ustanovama. Vrlo je često odgovor bio negativan, jer su oporučitelji bili siromašni.

Stanovnicima Pule mogli su, u slučaju potrebe, oporuku sastaviti i bilježnici izvan područja komune, ali po propisima pulske komune. Takve oporuke dostavljale su se pulskim bilježnicima na proglašenje.

Oporuke su se sastavljale prema ustaljenim formulacijama. Nakon datacije, oznake mjesta sastavljanja, navoda svjedoka i imena oporučitelja nalazi se formula o prolaznosti i nestalnosti ljudskog života i o potrebi uređenja imovine. Zatim dolazi najvažniji dio oporuke: podjela imovine, uvjeti, imenovanje povjerenika i izvršitelja oporuke, te završna formula o valjanosti oporuke, potpis bilježnika, njegov notarski znak i ovjera vicedomina.

Umjesto vicedomina mnoge su oporuke ovjerali *Consigliere* ili *Consigliere Anziano*.

Iz ovog kratkog prikaza poslovanja može se zaključiti da oporuke koje su pisali bilježnici na tome području dobivaju pravnu vrijednost tek nakon ovjere vicedomina. Službu vicedomina obavljala su dva službenika komune starija od 25 godina koji su se birali na rok od godinu dana i mogli su biti ponovno izabrani. Ona odgovara onoj službi što su je u Dalmaciji vršili egzaminatori.

Službu vicedomina nalazimo u Istri u gradovima Trstu, Kopru, Izoli i Piranu. U Novigradu isprave ovjerava podestat, u Dvigradu kancelar upisuje isprave u knjigu komune. U Motovunu, Grožnjanu, Buzetu i Umagu isprave su važile i bez ovjere.

Nakon pada Venecije bilježnici su nastavili upisivati isprave u protokole dok ih nisu ispunili. Stari bilježnici potpisivali su se samo *Publico nodaro* a novi, od 1798. g., *Di Imperiale Autorita nodaro publico*.

3.3. »Curriculum vitae« sačuvane arhivske građe

Na temelju raspoloživih podataka nemoguće je dobiti potpuni uvid na koji način i gdje se sve čuvala ta građa. Međutim, kad te malobrojne podatke dovedemo u vezu sa zakonskim propisima koji su u tome razdoblju bili na snazi, onda možemo stvoriti osnovnu sliku o kretanju i čuvanju građe.

Značajan je dekret mletačkog Senata iz 1613. g.¹⁹ koji obvezuje bilježnikove nasljednike da sve protokole i javne isprave predaju u javni arhiv (*pubblico archivio*). Istražitelj u Istri (*Inquisitor nella Provincia dell'Istria*) 1651. g.²⁰ podsjeća na tu obvezu koja se mora izvršiti u roku od mjesec dana nakon bilježnikove smrti. Kao mjesto čuvanja spominje kancelariju vicedomina ili kancelariju komune.

Sudeći prema uputstvu kojega je 10.3.1808. g. izdao konzervator Notarskog arhiva u provinciji Istri i predsjednik Disciplinske notarske komore (*Conservatore dell'Archivio Notarile nei Dipartimenti dell'Istria e Presidente della Camera di disciplina Notarile dell'Dipartimento medesimo*) dade se zaključiti da su bilježnički spisi i u doba francuske uprave ostali na čuvanju u arhivu komune.²¹

Nasljednici bilježnika Pietra Lombarda 1826. godine predali su njegove spise Carsko-kraljevskom kotarskom sudu u Puli (*Imperiale Regio Giudizio Distrettuale di Pola*), što nas upućuje na to da su se bilježnički spisi čuvali u sklopu sudova.²²

Kada se 50-ih godina 19. stoljeća počela provoditi odluka o odvajanju sudske od upravne vlasti, u Rovinju je osnovan Okružni sud koji je bio nadležan i za područje komune Pula. Pri tome sudu formirana je Notarska komora (*Tribunale Circolare qual provisorio Camera notarile in Rovigno*) u kojoj su se prikupljali bilježnički spisi.²³ Nemoguće je zaključiti jesu li Notarskoj komori u Rovinju predani i bilježnički spisi koji su bili prikupljeni u Carsko-kraljevskom kotarskom sudu u Puli. Međutim pouzdano

¹⁹ Vidi bilješku br. 7.

²⁰ Vidi bilješku br. 8.

²¹ Uputstvo je sačuvano u spisima bilježnika Lombardo Pietra.

²² Vidi sumarni inventar br. 31.21.

²³ *Pokrajinski notarski arhiv u Puli*, nesređeni fragmentarni fond (čuva se u Povijesnom arhivu u Pazinu).

se može tvrditi da je uskoro nakon utemeljenja Notarska komora u Rovinju počela prikupljati bilježničke spise s područja Istre.²⁴

Iz zapisnika o predaji spisa pulskog bilježnika Felicea Glezera iz 1917. g. saznajemo da je Notarska komora bila tijekom rata privremeno smještena u Pazinu, vjerojatno iz sigurnosnih razloga.²⁵ Međutim, 1918. je Okružni sud iz Rovinja premješten u Pulu, a s njim i Notarska komora.

Kada je 1929. osnovan u Pulj Pokrajinski notarski arhiv (*Archivio notarile distrettuale*) ukida se Notarska komora.²⁶

Nakon II. svjetskog rata bilježnički spisi dospjeli su u Državni arhiv u Rijeci a odatle 1991. u Historijski arhiv Pazin.

3.4. Sređivanje arhivske građe

Građa je preuzeta iz spremišta prema popisu iz primopredajnog zapisnika o preuzimanju građe iz Historijskog arhiva Rijeka. Već kod prvog pregleda uočeno je da postoje razlike između podataka u primopredajnom zapisniku i stvarnog stanja fonda. Tako je za bilježnika Girolama Segallu, koji je preuzet kao pulski bilježnik, ustanovljeno da je bilježnik iz Rovinja, pa smo ga na samom početku izdvojili. Svezak bilježnika Antonija Varinija (1762.-1801.) u cijelosti se odnosi na bratovštinu *Santissimo Sacramento* iz Fažane, pa je u dogovoru s mentorom izdvojen i bit će priključen građi bratovštine.

Prilikom pregledavanja građe nastojali smo utvrditi razliku između postojećeg stanja i prvobitnog reda i uočiti osnovne elemente u poslovanju bilježnika. Na temelju tih saznanja, kod svakog bilježnika formirane su dvije grupe: svesci (uvezani kvaderni) i neuvezani spisi. Svesci su složeni prema sljedećem redosljedu:

- a) protokoli isprava između živih,
- b) minutariji isprava između živih,
- c) protokoli oporuka,
- d) minutariji oporuka.

Slobodni listovi grupirani su na:

- a) isprave između živih,
- b) oporuke.

Nakon toga pristupilo se detaljnijem pregledavanju svakog sveska i svežnja radi prikupljanja podataka: prezime i ime bilježnika, mjesto stanovanja, naslov, granične godine, količina, stara folijacija, veličina i uščuvanost.

Kod pregledavanja svezaka uočili smo da su kazala različito uvezana, nekad na kraju a nekad na početku. S obzirom da se radi o uvezanim kvadernima poredak se nije mogao mijenjati. U slučajevima kada su kazala bila samo umetnuta a ne i uvezana u svezak, stavljena su na početak sveska.

Neuvezani listovi nalazili su se uglavnom u rinfuznom stanju. Odvojene su isprave između živih od oporuka. Isprave između živih složene su kronološkim redom prema datumu sastavljanja. Kod bilježnika Girolama Niccolòda Popazzija isprave su

---

²⁴ Isto.

²⁵ Isto.

²⁶ Vidi bilješku br. 12.

bile grupirane prema mjestu sastavljanja ali ne i kronološki. Zadržana je postojeća podjela prema mjestu sastavljanja, a unutrašnji poredak je utvrđen kronološki. U slučajevima kada su na jednom listu bile dvije isprave različitog datuma sastavljanja, a takvih je slučajeva kod pojedinih bilježnika bilo dosta (npr. Giacomo De Campo Bartolomeo Popazzi), isprave su odložene prema starijem datumu. Istodobno je vršeno objedinjavanje predmeta. Npr. kupoprodajnim ugovorima pridružene su procjene, osporavanja s pozivom na pravo prvokupa i ostali pripadajući spisi.

Kod sređivanja oporuka odvojene su oporuke s datumom proglašenja od oporuka bez naznačenog datuma proglašenja. Oporuke s naznačenim datumom proglašenja složene su kronološki prema tome datumu, a ostale oporuke kronološki prema datumu sastavljanja.

Bilježnici Bartolomeo Popazzi i Giacomo De Campo u jednom su dijelu sačuvane građe dataciju vršili prema *more veneto*. Kod utvrđivanja graničnih godina zadržana je postojeća datacija a u sumarnom inventaru ispod takvih svezaka stavljena je napomena.²⁷

Usporedo sa sređivanjem građe trebalo je obaviti i identifikaciju građe. Tako npr. u protokolu bilježnika Antonija Varinija nalazila su se 4 međusobno uvezana kvaderna za koje se detaljnijim pregledom ustanovilo da pripadaju bilježniku Bartolomeu Popazziju. U protokolu Giuseppea Muazzo Cineija pronađeni su dijelovi abecednog kazala za dio slova »G«, slovo »L« i dio slova »M«. Utvrđeno je da se kazalo ne odnosi na taj protokol. Daljnjim pregledavanjem ustanovili smo da se to kazalo odnosi na protokol koji obuhvaća vremensko razdoblje od 1777. do 1792. g. Među spisima bilježnika Tiziana Varetona pronađeni su spisi koje je potpisivao bilježnik Antonio Vareton. S obzirom da ovaj nije bio evidentiran, spisi su izdvojeni i posebno evidentirani. Prilikom pregledavanja jednog svežnja isprava bilježnika Antonija Rotte utvrđeno je da svi spisi pripadaju bilježniku Antoniju Gonanu i da su bili samo umetnuti u košuljici s natpisom *Rotta Antonio*.

Kod identifikacije građe polazilo se od notarskog znaka, potpisa, rukopisa i ostalih posebnosti pojedinog bilježnika. Identificirana građa priključena je građi odgovarajućeg bilježnika. U slučajevima kada nije bilo moguće identificirati građu, a utvrđeno je da ne pripada bilježniku kod kojega je pronađena, građa je izdvojena i stavljena u posebne košuljice s naznakom gdje je pronađena. Tako npr. u svesku bilježnika Antonija Varinija nalazilo se abecedno kazalo za kojega se pregledom pouzdano utvrdilo da ne pripada ni jednom od evidentiranih bilježnika. Od takvih predmeta formiran je sveščić kojega zasad nismo unijeli u inventar, jer fond nije u cijelosti sređen te postoji mogućnost da se u toku daljnjeg sređivanja utvrdi kojem bilježniku pripadaju.

U sumarnom inventaru bilježnici su upisani kronološkim redom prema najstarijoj sačuvanoj ispravi. Ukoliko je početna godina za dvojicu ili više bilježnika ista, na prvom mjestu upisan je bilježnik s kraćim vremenskim razdobljem djelovanja. Imena bilježnika upisana su prema podacima iz zapisnika o primopredaji građe iz Historijskog arhiva Rijeka. Uz prezime i ime bilježnika upisano je mjesto stanovanja. Ako se

²⁷ Jakov STIPIŠIĆ, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, Školska knjiga, Zagreb 1985. Na strani 195 piše: »Taj je stil bio na snazi u službenim aktima, dok se u notarskim aktima zadržao stil inkarnacije.« Ovdje se očito radi o izuzetku pa na to posebno upozoravam.

bilježnikov potpis razlikuje od navedenog prezimena i imena upisan je i način potpisivanja.

Nakon izrade sumarnog inventara napravljeno je radi lakšeg snalaženja abecedno i kronološko kazalo s osnovnim podacima za svakog bilježnika.

Premda je uobičajeno da se u objavljenim radovima kratice razrješavaju, što se može svakako primijeniti i na ovu vrstu inventara, u dogovoru s mentorom odlučeno je ostaviti kratice da bi inventar mogao koristiti i onima koji se bave tim segmentom rukopisa starih bilježnika.²⁸

3.5. Sačuvanost bilježničkih knjiga fonda i količina

Građa koja je predmet ovoga sumarnog inventara obuhvaća spise 33 bilježnika, a nastala je u vremenskom razdoblju od 1626.-1797. (1826.) g. Sastoji se od 87 svezaka i 36 svežnjeva. Smještena je u 41 arhivsku kutiju.

Građa je sačuvana fragmentarno. Najveći dio sačuvane građe potječe iz druge polovine 18. stoljeća, dok je građe iz 17. stoljeća sačuvano vrlo malo. Ako tome dodamo da se u građi spominju brojni javni bilježnici čija građa nije sačuvana, onda je točnost tvrdnje o fragmentarnosti više nego očita. Radi evidencije navodimo abecednim redom imena nekih od njih kao i godine za koje je utvrđeno da su obavljali bilježničku službu:

- Dettolo Marc' Antonio (1737./1751.);
- Elio Paolo (1692.);
- Foscarin Filaretto (1705.);
- Lazarini Lazaro (1710./1742.);
- Lombardo Girolamo (1708.-1710.);
- Manzioli Antonio (1748.);
- Melchiori Lazaro (1760./1773.);
- Milanese Antonio (1745./1758.);
- Milanese Gregorio (1681.);
- Rotta Angelo (1691./1700.);
- Rotta Bartolo (1733./1751.);
- Scuffi Antonio (1752.);
- Varini Giorgio (1742.-1759.) i
- Zulliani Francesco (1753.).

Uspoređujući podatke iz registra Pokrajinskog notarskog arhiva Pula s popisom građe koju je Historijski arhiv Pazin preuzeo od Historijskog arhiva Rijeka dade se zaključiti da je dio građe zagubljen u novije vrijeme. Tako se npr. za bilježnika Antonija Gonana navodi da ima 5 arhivskih jedinica, a iz Historijskog arhiva Rijeka preuzete su 2; za bilježnika Tiziana Varetona navodi se 7 arhivskih jedinica, a preuzete su 2; za bilježnika Antonia Barbata navode se 3 arhivske jedinice a preuzete su 2.

Arhivska građa bilježnika Antonija Benussija (1 arhivska jedinica, 1441.-1462.), Antonija Barba (1 arhivska jedinica, 1457.-1473.), Antonija Carlinija (1 arhivska jedi-

²⁸ Navodimo neke od najuobičajenijih kratica:

autta - autoritā;
fralli - fratelli;
pub.^o - pubblico;

Co: - Conte;
Nod.^o - Nodaro;
q.^m - quondam;

Dño - Domino;
pñte - presente;
Sig.^r - Signor.

nica, 1705.-1737.) i Giorgia Varinija (8 arhivskih jedinica, 1724.-1761.) u cijelosti je zagubljena.

U evidenciji Pokrajinskog notarskog arhiva nalazi se također 27 arhivskih jedinica neidentificiranih bilježnika od 1523. do 1806. g. Historijski arhiv Pazin preuzeo je od Historijskog arhiva Rijeka 90 arhivskih jedinica neidentificiranih bilježnika bez graničnih godina. Nakon sređivanja ove građe moći će se točno utvrditi bilježnici kojih građa nedostaje.

3.6. Ušćuvanost građe

Manji dio građe ovoga fonda dobro je ušćuvan. Većina građe ima tragove vlage, fizička oštećenja, oštećenja od plijesni, glodavaca i tinte.

Papir na kojemu su pisani dokumenti relativno je dobro ušćuvan, jer se radi o tzv. »starom papiru« ručne proizvodnje. Oštećenja su uglavnom, osim fizičkih, posljedica loše pripremljenih tinta. Naime, to je vrijeme kada se upotrebljavaju željezno-galne tinte koje svaki pisar izrađuje sam za vlastite potrebe. Ako je tinta dobro pripremljena, ona je postojana i netopljiva u vodi. Loše pripremljena tinta brzo blijedi i lakše se ispire vodom. Da bi izbjegli opasnost od izbljeđivanja tinte pisari su u 17. i 18. stoljeću dodavali tinti nešto veće količine željezne galice čime je ona dobivala tamnu boju. Međutim, suvišak kiseline u tinti vremenom je razorno djelovao na papir. Takva je tinta postupno nagrizla papir, pa je danas on perforiran. Oštećenja od tinte (rupe u papiru ili smeđe mrlje) dosta su prisutna u ovoj građi. Tome su pridonijeli i nepovoljni uvjeti u kojima se građa čuvala. Teže oštećena građa predlaže se za restauraciju.

3.7. Jezik i pismo

Pretežni dio građe napisan je na talijanskom jeziku, a manji dio na latinskom, latinicom.

Tijekom sređivanja evidentirane su 3 oporuke napisane hrvatskim jezikom, od kojih je jedna napisana glagoljicom, jedna ćirilicom i jedna latinicom.

Sva je građa pisana rukom.

3.8. Sadržajna fizionomija

Već smo ranije naglasili da je građa svakog bilježnika razvrstana u dvije grupe: isprave između živih i oporuke.

Isprave između živih sadržavaju:

- kupoprodajne ugovore;
- ugovore o zakupu zemljišta;
- ugovore o najmu;
- ugovore o udruživanju;
- ženidbene ugovore;
- darovne ugovore;
- sporove o zemljištu;

- potraživanja iz prava prvokupa dobara na osnovi rodbinskih veza s prodavaocem;

- nagodbe;
- ugovore o zamjeni dobara (najčešće zemljišta);
- ugovore o prijenosu dobara;
- procjene dobara;
- preuzimanje obveza;
- prijenose prava;
- imenovanja diobenih sudaca;
- presude diobenih sudaca;
- popise ostavinskih dobara;
- suglasnosti o podjeli ostavštine;
- odustajanje od ostavštine;
- razne izjave stranaka (o dugovanju, o primitku najma, o diobi);
- prijepise isprava i slično.

Među tim ispravama najčešći su ugovori o prodaji zemljišta (maslinici, polja, šume i drugo) i kuća. Dosta su brojni i zakupni ugovori.

Mogu se naći i prijepisi starijih isprava. Npr. prijepis isprave od 7.11.1587. o dodjeli posjeda od strane Senata Mletačke Republike stanovnicima Fažane.

Drugu grupu arhivalija čine oporuke u kojima oporučitelj iznosi svoju posljednju volju o raspodjeli svoga imetka. Kao predmeti oporuka najčešće se pojavljuju razne vrste zemljišta, zatim kuće, razna muška i ženska odjeća, rublje, kućni i gospodarski predmeti i slično. Osim oporuka djelomično su sačuvane i omotnice.

3.9. Dostupnost građe istraživačima

Građa ovoga fonda dostupna je istraživačima u prostorijama Povijesnog arhiva u Pazinu prema važećim zakonskim propisima uz odobrenje ravnatelja Arhiva. Od informativnih pomagala istraživačima stoji na raspolaganju ovaj sumarni inventar.

Ravnatelj Arhiva odlučit će je li građa predviđena za restauraciju dostupna za korištenje.

3.10. Zaštita građe

3.10.1. Restauracija

Tijekom sređivanja posebno je evidentirana građa oštećena od vlage, plijesni, glodavaca i fizičkih oštećenja koju je potrebno restaurirati. Takva građa posebno je naznačena u inventaru.

Za restauraciju predlaže se građa sljedećih bilježnika:

- Passera Marco,
- Pelisso Pietro,
- Rotta Zuanne - dio građe,
- Caticora Andrea,
- Angaran Lucrezio - dio građe,
- Trevisan Decio - dio građe,

- Carlini Antonio - dio građe,
- Razzo Antonio - dio građe,
- Trevisan Antonio - dio građe,
- Poppazzi Bartolomeo - dio građe,
- De Campo Giacomo - dio građe,
- Gonan Antonio - dio građe,
- Varini Antonio - dio građe,
- Popazzi Girolamo Niccolò - dio građe,
- Vareton Tiziano - dio građe,
- Razzo Zuanne - dio građe i
- Lombardo Pietro - dio građe.

Dio građe bilježnika Angaran Lucrezija (2 sveska) restauriran je u Povijesnom arhivu u Pazinu 1992. godine, kao i jedna oporuka bilježnika Poppazzi Bartolomea.

3.10.2. Mikrofilmiranje

Nakon obavljene restauracije predlaže se da se izvrše pripreme za mikrofilmiranje građe.

S obzirom da se radi o vrlo važnoj građi, posebno uzmemo li u obzir činjenicu da građa pulske komune nije sačuvana, predlažemo da se pulske bilježničke knjige stave na listu prioriteta.

4. ZAKLJUČAK

Građa koja je predmet ovoga rada odnosi se na 17. i 18. stoljeće, a mogli bismo kazati da obuhvaća vremenski period od Madridskog mira do pada Venecije. To je razdoblje kada su se dogodile velike demografske i političke promjene koje su dale osnovno obilježje kasnijoj povijesti Istre. Pogranični sukobi koji su se vodili krajem 16. i početkom 17. stoljeća ekonomski su osiromašili pučanstvo. Razne zarazne bolesti pospješene ratovima i porastom bijede, opustošile su cijela naselja. Područje Pule bilo je osobito pogođeno velikim epidemijama kuge i malarije. Iz matične knjige krštenih saznajemo da je 1613. u Puli bilo 579 stanovnika,²⁹ a iz knjige umrlih da je 1641. bilo 347 stanovnika.³⁰ U izvještaju pulskog providura Vicenza Bragadina Senatu 26.4.1638. vidljivo je da su u Puli bile samo tri domaće obitelji među kojima je bila i obitelj bilježnika Giovannija Capitanija.³¹ Ostalo stanovništvo činila je vojska sa svojim obiteljima, fratri (dva samostana) i koludrice.

Da bi oživjela gospodarstvo, Venecija je bila prisiljena da na opustošena područja naseljava novo stanovništvo. Među brojnim skupinama koje su se naselile na području pulske komune po brojnosti se ističe skupina Hrvata koja se 1647. nastanila u selu Valtura. Veća skupina Crnogoraca naselila je Peroj 1657. godine. Doseljavanja su se nastavila i tijekom 18. stoljeća.

²⁹ Povijesni arhiv u Pazinu, Zbirka matičnih knjiga, *Matična knjiga krštenih i vjenčanih Pula* (Liber Baptizatorum) 1613.-1685., str. 1.

³⁰ Povijesni arhiv u Pazinu, Zbirka matičnih knjiga, *Matična knjiga umrlih i krizmanih Pula* (Liber Mortuorum) 1625.-1685., stara folijacija 209r.

³¹ Miroslav BERTOŠA, *Etnička struktura Pule od 1613. do 1797. s posebnim osvrtom na smjer doseljavanja njezina stanovništva*, VHARP, sv. XV, Rijeka 1970., str. 58.

U građi ovoga fonda ima dosta podataka koji dopunjavaju saznanja o tim demografskim kretanjima i etničkim prilikama u Puli i njezinoj okolici. Fond obiluje i onomastičkim i toponomastičkim materijalom koji govori o nacionalnom sastavu i podrijetlu stanovništva.

Građa je važan izvor i za ekonomsku povijest Pule i okolice u to vrijeme. Iz nje vidimo prometnu vrijednost različitih stvari, posebno nekretnina, te iznose i način naplate za različite usluge i službe, vrstu i vrijednost novca i različite vrste mjera. Osim toga nalazimo podatke i o pomorskom prometu, trgovini, o zanatima i obrtu. Popisi imovine važni su za upoznavanje gospodarskih prilika, te ekonomskog stanja i socijalnog sastava stanovništva toga kraja.

Budući da su bilježnici, obavljajući svoju službu, obilazili brojna mjesta, u njihovim spisima možemo naći podatke za područja: Peroj, Muntić, Premantura, Barbariga, Galižana, Fažana, Krnica, Marčana, Vodnjan, Pomer, Štinjan, Ližnjan, Šišan, Valtura, Kavran, Filipana, Medulin i Mutvoran.

Pored toga građa može korisno poslužiti za pravnu povijest i upoznavanje pravnih prilika u vremenu u kojemu je nastala, jer se bilježnici pozivaju na statutarne odredbe pulske komune. Brojne punomoći mogu poslužiti za bolje upoznavanje vrste sporova koji su se vodili kod raznih sudova u Veneciji. U građi nalazimo podatke o gradskoj službi, službenim procjeniteljima, glasnincima, podestatima, gastaldima.

Nazivi predmeta koje nalazimo u popisima imovine mogu korisno poslužiti etnologima. Nazivi različitih stvari, zanata, vrsta zemljišta mogu i filologiji pružiti mnoge podatke.

Stanovništvo se većinom bavilo zemljoradnjom, a u 18. stoljeću nalazimo ugovore o najmu kamenoloma (najviše na Brijunima).

Mogu se naći i nazivi crkava i bratovština, kao i podaci koji se mogu koristiti za povijest zdravstva.

To su tek naznačene mogućnosti koje se pružaju istraživačima ako se odluče na korištenje građe ovoga fonda. Naravno da se u građi mogu naći i brojni drugi podaci koji se mogu koristiti ovisno o interesu i temi koju obrađuje korisnik građe.

5. LITERATURA

1. BENUSSI, Bernardo, *Statuto del Comune di Pola*, Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria, vol. XXVII, Parenzo 1911., str. 109-449.

2. BERTOŠA, Miroslav, *Etnička struktura Pule od 1613. do 1797. s posebnim osvrtom na smjer doseljavanja njezina stanovništva*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XV, Rijeka 1970., str. 51-130.

3. BEUC, Ivan, *Povijest institucija državne vlasti u Hrvatskoj (1527-1945)*, Zagreb 1969.

4. DA MOSTO, Andrea, *L'archivio di Stato di Venezia*, tomo I, Roma 1937.

5. *Historija naroda Jugoslavije I*, Zagreb 1953.

6. *Historija naroda Jugoslavije II*, Zagreb 1959.

7. HOFMAN, Vera, *Pregled povijesne građe u Arhivu JAZU u Zagrebu koja se odnosi na Istru, Rijeku, Hrvatsko primorje s otocima (Krk, Cres, Lošinj i Rab) i Gorski*

kotar, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXIII, Pazin-Rijeka 1980., str. 225-230.

8. JELINČIĆ, Jakov, *Prva knjiga zapisnika sjednica Vijeća labinske komune /Libro consigli I. (1566-1578)*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXIX, Pazin-Rijeka 1987., str. 75-159.

9. KLEN, Danilo, *Državni arhiv u Trstu (Archivio di Stato di Trieste)*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXIII, Pazin-Rijeka 1980., str. 303-306.

10. KLEN, Danilo, *Katalog izložbe Statuti urbari notari*, Rijeka 1968.

11. KLEN, Danilo, *Mletački državni arhiv (Archivio di Stato di Venezia)*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXIII, Pazin-Rijeka 1980., str. 295-287.

12. MARGETIĆ, Lujo, *O javnoj vjeri i dispozitivnosti srednjovjekovnih notarskih isprava s osobitim obzirom na hrvatske primorske krajeve*, Radovi, 4, Zagreb 1973., str. 5-79.

13. PARUTA, Lorenzo, *Leggi Statutarie per il buon governo della Provincia d'Istria*, Kopar 1757.

14. PEDERIN, Ivan, *Fond rapskih knezova i bilježnika*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXV, Pazin-Rijeka 1982., str. 9-43.

15. RIBKIN-PUŠKADIJA, Tatjana, *Problemi konzervacije i restauracije arhivskih dokumenata i knjiga*, referat za Sedmi kongres arhivskih radnika Jugoslavije, Sarajevo 1.-2.VI.1972.

16. STIPIŠIĆ, Jakov, *Pomoćne povijesne znanosti*, Školska knjiga, Zagreb 1985.

17. *Vodič Historijskog arhiva Rijeka*, Pazin-Rijeka 1980.

18. ZJAČIĆ, Mirko, *Notarska knjiga buzetskog notara Martina Sotolića (Registrum imbreviaturarum Martini Sotolich notarii Pinguentini) 1492-1517*, Monumenta historico-juridica slavorum meridionalium, vol. XIII, Zagreb 1979., str. 295-578.

6. SUMARNI INVENTAR

Kutija 1

1. PASSERA MARCO - Galijana; 1 svežanj; 1626.-1644.

- 1.1. Isprave između živih; 1626.-1644.; 5 listova, od toga 1 prazan; veličina 20,5 x 30 cm; jezik talijanski; oštećenja od vlage, oštećeni rubovi; predlaže se za restauraciju.

2. PELISSO PIETRO - Pula; 1 svežanj; 1631.

- 2.1. Isprava - punomoć; 1631.; 1 list; veličina 20,5 x 30 cm; jezik talijanski; tragovi vlage, oštećeni rubovi; predlaže se za restauraciju.

3. ROTTA ZUANNE - Pula; 3 sveska; 1636.-1652.

- 3.1. Svezak isprava između živih *Protocolo di me Zuanne Rotta figliolo del s. Gasparo Citadin Venetian et al Presente Nobile della Città di Pola Principia lanno 1636 li 8 del mese di febraro*; 1636.-1652.; kož-

ne korice; 8 kvaderna; 134 lista, od toga 10 praznih; stara folijacija 1-78 i 118-172, zadnji kvadern bez folijacije; veličina 21 x 30,5 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećene korice i rubovi listova, oštećenja od vlage; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Korice su bez naslova; naslov se nalazi na prvom listu, a ispod naslova je kronika o kupovini konja, krava i volova za razdoblje od 1693. do 1700.; na f. 77r je zabilješka tko je posjetio Pulu od 1673. do 1700. i tko je umro; na lijevoj margini uz svaku ispravu do 1640. nalazi se zabilješka o vrsti isprave (kupovina, zamjena vlasništva, bračni ugovor); nedostaju dva kvaderna (što se može zaključiti po staroj folijaciji).

- 3.2. Svezak isprava između živih *Libro di Instrumenti testamenti et sentensie volontarie fatte da me Zuanne Rotta Nodaro Publico*; 1638.-1639.; 1 kvadern bez korica; 44 lista, od toga 2 prazna; stara folijacija 41-82; veličina 20,5 x 31 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; mjestimična oštećenja od vlage, oštećeni rubovi listova.

NAPOMENA: Naslov se nalazi na prvom listu, a ispod njega dodano je drugim rukopisom »et da me Zanneto Rotta suo figlio«.

- 3.3. Svezak oporuka; 1636.-1643.; uvezane originalne oporuke; bez korica; cca 50 listova, od toga cca 15 praznih; stara folijacija 168-175 i 145-167 samo na ispisanim listovima; veličina 20,5 x 31 cm; jezik talijanski; oštećenja od vlage, dijelovi listova se raspadaju; predlaže se za restauraciju.

4. CAPITANI GIOVANNI - Pula - de Capitani Zuane; 1 svezak; 1641.-1644.

- 4.1. Svezak isprava između živih *Protocolo del s Zuane de Capitani Nod dell Anno 1641*; 1641.-1644.; papirnati omot; 36 listova, od toga 1 prazan; stara folijacija 1-35; na kraju 16 odrezanih listova, najvjerojatnije praznih; veličina 21,5 x 30 cm; jezik talijanski; na omotu tragovi vlage.

NAPOMENA: Na omotu ispod naslova istom rukom dopisano je »1641 Libro distromenti e testamenti«, a na prvom listu »Laus de 1641 Libro de testamenti et istromenti di me Zuane di Capitani nodaro della cita di Pola«.

5. CATICORA ANDREA - Pula - Cathicora Andrea; 1 svezak; 1651.-1677.

- 5.1. Svezak isprava između živih; 1651.-1677.; papirnati omot; otvorene pa uvezane isprave; 54 lista, od toga na kraju 20 praznih; 11 neuvezanih listova; veličina 21 x 31 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; rubovi listova dosta oštećeni tako da mjestimice nedostaje tekst; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na notarskom znaku ima inicijale »A. K.«. Među uvezanim ispravama nalazi se jedna isprava bilježnika Lucrezia Angarana sastavljena 1670. godine (vidi br. 6) i jedna isprava bilježnika Pietra Achielija iz 1683. (vidi br.10)

Kutija 2

**6. ANGARAN LUCREZIO - Pula - Angaran Lugrezio;
3 sveska; 1652.-1686.**

- 6.1. Svezak isprava između živih *Protocolo del Sig^f Lugrezio Angaran Nodaro l'Anno 1661. N° II*; 1652.-1661.; kartonski omot; 1 kvadern; 42 lista; 2 neuvezana lista, od toga 1 prazan; veličina 21 x 30 cm; jezik talijanski; oštećenja od vlage uz rubove listova, oštećenja od glodavaca, mjestimice nečitljivo; restaurirano u PAP-u 1992. godine.

NAPOMENA: Prvi list prazan, piše samo »Pagine N° 40«. Na prva tri lista nalaze se isprave iz 1661.; od četvrtog lista dalje kronološki su upisane isprave od 1652. do 1656.

- 6.2. Svezak isprava između živih (*Protocolo del sig^f Lugrezio (An)garan nod.^o l'Anno 1660. N^o I*; 1660.-1672. (1673.); kartonske korice omotane pergamenom; 7 kvaderna; 140 listova; stara folijacija 1-70 brojkama, 71-137 riječima, prvi list bez folijacije, između f 103 i 104 kao i između f 104 i 105 po jedan list bez folijacije; veličina 21,5 x 30,5 cm; jezik talijanski; pergamena dosta oštećena na hrptu i u donjem dijelu korica, donji dijelovi listova oštećeni od vlage, mjestimice nečitljivo; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na zadnjem listu nalazi se potpis izvjesnog Andree de Tene koji je izvršio folijaciju riječima.

- 6.3. Svezak isprava između živih i oporuka *Protocolo del Sig^f Lugrezio Angaran Nod.^o Publico l'Anno 1680 N° 3*; (1678.) 1680.-1686.; kartonski omot; 1 kvadern; 49 listova; 2 neuvezana lista; stara folijacija 1-48, preskočen f 2, a f 4 i f 42 dva puta upisano; veličina 21 x 30 cm; jezik talijanski; oštećenja od vlage i plijesni, mjestimice nedostaje tekst; restaurirano u PAP-u 1992. godine.

NAPOMENA: Na f 29r nalazi se zabilješka drugim rukopisom kako je tog dana bilo jako hladno, datirana 6.1.1709. Neuvezana je oporuka iz 1678. godine.

Kutija 3

**7. TREVISAN DECIO - Galižana - Trivisani Decio;
3 sveska, 1 svežanj; (1662.) 1664.-1698. (1711.)**

- 7.1. Svezak isprava između živih i oporuka *Prottocolo B*; (1662.) 1664.-1673.; kožne korice; 4 kvaderna; 74 lista, od toga 10 praznih; 4 neuvezana lista; stara folijacija nepotpuna: za prvi i dio drugog kvaderna 1-21, četvrti kvadern 1-17, ostalo bez folijacije; veličina 21 x 30 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; korice dosta oštećene, oštećeni rubovi četvrtog kvaderna, loše uvezano.

NAPOMENA: Svezak je nepotpun, nedostaju isprave od 1667. do 1772. Treći kvadern sadrži inventar iz 1667. i 4 oporuke sastavljene u vremenu od 1662. do 1665. (nemaju datum objave).

- 7.2. Svezak isprava između živih *Prottocolo C*; 1669.-1698. (1711.); papirnati omot; 8 kvaderna; cca 120 listova, od toga cca 10 praznih; 9

nevezanih listova; veličina 21 x 30 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; tragovi vlage u gornjem desnom kutu.

NAPOMENA: Godine 1682. javlja se drugi rukopis za kojeg je utvrđeno da pripada Gerolimu Trevisanu (vidi br. 17), Decijevu sinu, koji na jednoj ispravi iz 1684. stavlja svoj notarski znak bez potpisa. Na jednoj ispravi iz 1686. potpisuje se »Io Gerolim Trivisan«, a na drugoj iz 1692. kao »Nodaro Gerolim Trivisan«. U cijelom svesku izmiješane su godine i rukopisi. Očito je da je Gerolimo Trevisan pomagao ocu pišući isprave zanjega, a kasnije je kao bilježnik koristio prazne listove za upise vlastitih isprava (npr. u četvrtom kvadernu između isprava iz 1670. godine nalazi se isprava iz 1698. a između onih iz 1671. tri isprave iz 1695.). Njegovim rukopisom bez potpisa pisane su isprave iz 1702., 1703. i 1711.

Kvaderni nisu uvezani po redu: drugi završava 1670., treći počinje 1683. (sve rukopis Decia Trevisana), četvrti koji obuhvaća isprave iz 1670.-1671. ima na kraju ispravu iz 1695. (rukopis Gerolima Trevisana), peti kvadern sadrži isprave iz 1676.-1698. U razdoblju 1691.-1698. (peti kvadern) samo su 3 isprave iz 1692. i 3 iz 1693. napisane rukom Decia Trevisana.

- 7.3. Svezak isprava između živih *Protocolo E*; (1672.) 1674.-1685. (1711.); papirnati omot; 3 kvaderna; 65 listova, od toga 12 praznih; 3 nevezana lista; veličina 21 x 30 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, tragovi vlage; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na omotu drugim rukopisom piše »Decio Trevisan Nod.^o Pub.^{co} pagine N. 81«.

Kvaderni nisu kronološki složeni: prvi obuhvaća 1678.-1684., drugi 1674.-1677., a treći 1677. Prvi kvadern nije u cijelosti sačuvan jer prva isprava počinje od kupca, tj. nedostaje datum, mjesto i prodavatelj.

I u tom svesku nailazimo na isprave koje je pisao Gerolimo Trevisan (vidi br. 17) godine 1674., 1686., 1688., 1689. i 1699. U svesku se nalaze i isprave iz godine 1701. i 1711. koje je potpisao i ovjerio Gerolimo Trevisan. Na kraju sveska je isprava iz 1672.

Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1674.-1684.

- 7.4. Svežanj isprava između živih; 1665.-1683.; cca 60 listova, od toga nekoliko praznih; veličina različita (max. 21 x 30 cm); jezik talijanski; tragovi vlage, oštećenja na rubovima listova; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1664.-1685.

8. LOMBARDO NICOLÒ - Pula;

1 svezak; 1677.-1683.

- 8.1. Svezak isprava između živih i oporuka; 1677.-1683.; bez omota; 1 kvadern; 20 listova; 4 nevezana lista od toga 1 prazan; stara folija-

cija nepotpuna 1-4; veličina 21,5 x 30,7 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; tragovi vlage u donjem dijelu lijevog ruba listova.

NAPOMENA: Neuvezani listovi sadrže jednu oporuku iz 1683. godine.

9. FRANCHINI ANTONIO - Galizana;

1 svezak; (1671.) 1685.-1688.

- 9.1. Svezak isprava između živih *Atti d'Antonio Franchin Pub^o nod^{ro} comincia coll'anno 1685 sino l'anno 1688 di Pagine N. 49 N.I.*; (1671.) 1685.-1688.; 1 kvadern bez korica; 52 lista; 5 neuvezanih listova; veličina kvaderna 20,5 x 29 cm, listova 20,5 x 30,5 cm; jezik talijanski; zbog oštećenja od vlage mjestimice nečitljivo.

NAPOMENA: Vidljivo je da je svezak nepotpun jer kvadern počine objavom isprave. Kvadern obuhvaća isprave od 1685. do 1688. Neuvezane isprave datirane su 1671., 1675. i 1677.

Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1685.-1688.

Kutija 4

10. ACHIELLI PIETRO - Pula;

1 svezak; 1682.-1691. (1726.)

- 10.1. Svezak isprava između živih i oporuka, djelomično nečitljiv naslov *... di Pietro Achielli ... Zorzi di ... tta Autta pub^{co} Nod^{ro} 1682 ...*; 1682.-1691. (1726.); 2 kvaderna; 74 lista; stara folijacija djelomična 1-61; na kraju 11 listova bez folijacije; u drugom kvadernu 9 listova odrezano; veličina 21 x 28,8 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; tragovi vlage, oštećeni rubovi, loše uvezano.

NAPOMENA: Na početku abecednog kazala koje se nalazi na prva dva lista bez folijacije i za kojega smo provjerom utvrdili da se zaista odnosi na isprave iz ovoga sveska stoji »1695« (!). Na zadnjih 7 listova nalazimo računovodstvo iz 1725. i 1726. (dnevnice, vino, pšenica).

Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1682.-1726.

11. RAZZO CRISTOFORO - Pula;

1 svežanj; 1686.-1710.

- 11.1. Svežanj oporuka i isprava između živih; 1686.-1710.; 9 listova, od toga 3 prazna; veličina 20 x 30 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; donji rub jednog lista oštećen.

NAPOMENA: Na etiketi kao granične godine označene su 1696.-1710. U svežnju se nalaze 2 oporuke (1686. i 1710.) i 1 isprava između živih (1707.).

12. BASISCHIEVICH MARTINO - Šišan - Bosiscovich Martin;

1 svezak; 1688.-1694.

- 12.1. Svezak isprava između živih; 1688.-1694.; bez omota; 5 kvaderna; 95 listova, od toga 1 prazan; stara folijacija od 3-98, nedostaje f 53; ve-

ličina 21 x 31 cm; jezik talijanski; tragovi vlage uz gornje i lijeve rubove listova, oštećeni rubovi prvoga kvaderna.

**13. CARLINI ANTONIO - Pula - Carlin Antonio;
1 svezak i 1 svežanj; 1688.-1708. (1710.)**

- 13.1. Svezak isprava između živih; 1688.-1707. (1710.); bez omota; 2 kvaderna; cca 105 listova, od toga 6 praznih; 20 neuvezanih listova, od toga 7 praznih; u drugom kvadernu odrezano je više listova, najvjerojatnije praznih; veličina 21 x 30 cm; jezik talijanski; oštećeni rubovi, mjestimice nedostaje tekst.

NAPOMENA: Isprava datirana 2.8.1705. ima dodatak datiran 26.10.1710. s potpisom bilježnika Lazara Lazarinija.

U sredini drugog kvaderna uvezane su potvrde o plaćenju taksi za sastavljene isprave za 1694., 1695., 1696., 1698. i 1701. Na većini isprava iz 1698., 1699. i 1707. nalijepljena je potvrda da je platio taksu za sastavljanje dotične isprave. U drugom kvadernu isprave nisu uvezane kronološki.

- 13.2. Svežanj isprava između živih; 1690.-1708.; 170 listova, od toga cca 50 praznih; veličina različita (max. 21 x 30 cm); jezik talijanski, 1 isprava ima uvod i potpis na latinskom; većim listovima oštećeni rubovi, mjestimice nedostaje tekst; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Isprave iz 1708. imaju nalijepljene potvrde da je platio taksu za sastavljanje dotične isprave.

Između 1699. i 1708. nema nijedne isprave.

U ovom svežnju ima isprava raznih bilježnika sastavljenih u razdoblju od 1696. do 1703. koji rješavaju jedan predmet; ukupno cca 20 listova uvezanih skupa. Sadržava kopiju isprave iz 1696. bilježnika Antonija Razza (vidi br. 14), kopiju oporuke iz 1698. bilježnika Angela Rotte (na obje isprave Antonio Carlini se potpisao kao »Nodaro alla Banca«), 2 isprave iz 1697. i 1701. bilježnika Antonija Carlinija, po jedna iz 1699. i 1701. (Carlini se potpisao kao »Nodaro alla Banca«), kopija isprave iz 1700. bilježnika Angela Rotte i kopija isprave iz 1701. bilježnika Giacoma Franceschinija iz Krka.

Kutija 5

**14. RAZZO ANTONIO - Pula;
5 svezaka; 1688.-1716. (1732.)**

- 14.1. Svezak isprava između živih *Protocollo di me Antonio Razzo fatto l'anno 1688*; 1688.-1692.; papirnati omot; 2 kvaderna; cca 110 listova, od toga cca 50 praznih; 4 neuvezana lista; veličina različita (max. 21 x 31 cm); jezik talijanski, nekoliko isprava ima uvod na latinskom; oštećeni rubovi, mjestimice nedostaje tekst, tragovi vlage uz lijeve rubove listova i u gornjoj polovici listova; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na kraju prvog kvaderna piše »Il signor Antonio Razzo Nobile della Città di Pola e Padre di me sottoscritto passò à miglior Vita li 19 settembre dell'anno 1719 à hora di Terza« i potpis »Christofforo Razzo«.

- 14.2. Svezak isprava između živih; 1695.-1700.; bez omota; otvorene pa uvezane isprave; 1 kvadern; cca 130 listova, od toga cca 65 praznih; 52 neuvezana lista; veličina različita (max. 22 x 30 cm); jezik talijanski; oštećeni rubovi, mjestimice nedostaje tekst, nekoliko listova zbog tankog papira i tinte nečitljivo; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na prvom praznom listu piše »Il q. signor Antonio Razzo Nobile di questa Città fù mio Padre e passato à miglior Vittà li 19 settebre dell'anno 1719 à hora di terzza« i potpis »Christofforo Razzo«.

Između neuvezanih isprava nalazi se i jedna iz 1695. koju je Antonio Razzo prepisao iz spisa »Giovanni Batta Vivari Publico Nodaro di Capodistria« sastavljena u Puli.

- 14.3. Svezak isprava između živih *Protocollo di me Antonio Razzo Pub.^o Nod.^o dell'Anno 1700*; 1700.-1706.; papirnati omot; otvorene pa uvezane isprave; 6 kvaderna; cca 110 listova, od toga cca 50 praznih; 34 neuvezana lista; veličina omota 22 x 30 cm, listovi različitih veličina; jezik talijanski; oštećeni rubovi, mjestimice nedostaje tekst, nekoliko listova zbog tinte nečitljivo, loše uvezano.

- 14.4. Svezak isprava između živih *Protocollo di me Antonio Razzo Pub.^o Nod.^o dell'Anno 1706 (ispravljeno 1702) sin 1708 1709*; 1702.-1709.; papirnati omot; otvorene pa uvezane isprave; cca 100 listova, od toga cca 40 praznih; 32 neuvezana lista, od toga 6 praznih; veličina omota 22 x 30, listovi različite veličine; jezik talijanski; oštećeni rubovi, tragovi vlage u gornjim desnim i donjim lijevim kutovima listova.

Kutija 6

- 14.5. Svezak isprava između živih; 1710.-1716. (1732.); bez omota; otvorene pa uvezane isprave; 2 kvaderna; cca 180 listova, od toga cca 75 praznih; 15 neuvezanih listova; veličina različita (max. 22 x 30 cm); jezik talijanski; oštećeni rubovi, tragovi vlage, prva dva lista drugog kvaderna otrgnuta su, loše uvezano.

NAPOMENA: Prvi kvadern obuhvaća isprave od 1713. do 1716., a drugi od 1710. do 1711. Isprave u drugom kvadernu nisu kronološki uvezane.

Isprava od 3.9.1715. ima dodatak datiran 22.6.1732. s potpisom bilježnika Zuanne Carlinija.

Na polovici drugog kvaderna piše »Adi 19. settembre 1719 Pola Il Sig. Antonio Razzo Nobile di q Citta e passato à Miglior Vittà li 19 sud. à hora di terza Christofforo Razzo scrissi«.

15. POPPAZZI MATEO - Pula - Mattio Poppazzi;

1 svezak; 1691.-1704. (1712.)

- 15.1. Svezak isprava između živih i oporuka; 1691.-1704. (1712.); bez omota; 1 kvadern; 30 listova, od toga 2 prazna; 2 neuvezana lista; stara folijacija 4-21, listovi na kraju bez folijacije; druga polovica listova odrezana; veličina različita (max. 21 x 30 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; usčuvano.

NAPOMENA: Nevezana je isprava iz 1712. godine.

Kvadern sadrži oporuku koju je 1701. sastavio Mateo Poppazzi, a ostalo su inventari, zapisnici o preuzimanju ostavštine, izjava o osporavanju ostavštine, procjene ostavštine i druge izjave koje su sastavili drugi bilježnici: Antonio Razzo (vidi br. 14), Antonio Carlini (vidi br. 13), Angelo Rotta (»Nodaro Publico alla Corte di Pola«), Girolamo Lombardo (»Nod.^o alla Banca«) i Zuanne Razzo (»Nod.^o alla Banca«).

16. PIANELLA DOMENICO - Galižana;

1 svezak; 1695.-1698.

- 16.1. Svezak isprava između živih *Atti Notarili Pianella Domenico anno 1695-1698, 1695.-1698.*; papirnati omot; 2 kvaderna; 30 listova, od toga 9 praznih; veličina 21 x 31,5 cm; jezik talijanski; oštećeni rubovi, tragovi vlage uz lijeve rubove listova.

NAPOMENA: Omot je bez naslova, a s unutarnje strane omota nalijepljen je papir s navedenim tekstom. Skoro sve isprave imaju potpis.

17. TREVISAN GIROLAMO - Galižana - Gerolimo Trivisan;

1 svezak; 1695.-1710.

- 17.1. Svezak isprava između živih (*Pro*)ttocollo di mè Gerolimo Trivisan publico Nod.^o per la Veneta auttorita principia l'anno 1692; 1695.-1710.; papirnati omot; 2 kvaderna; 74 lista i 15 potvrda; nevezana 4 lista, od toga 1 prazan i 10 potvrda; stara folijacija 1-40, na kraju listovi bez folijacije; veličina 21 x 30 cm; jezik talijanski, jedna isprava ima uvod na latinskom; rukopisi različiti; tragovi vlage na početku sveska, oštećeni rubovi omota.

NAPOMENA: Ima uvezanih i nevezanih potvrda o plaćenju taksi za sastavljanje određene isprave. Osim toga u svesku je upisano da je za 1695., 1698. i 1710. platio taksu za sebe i oca Decija (vidi br. 7).

Dvije isprave iz 1704., te po jedna iz 1709. i 1710. pisane su rukom Girolama Trevisana, a u potpisu stoji »Io Decio Trivisani Nod.^o Pub.^o ò fatto il presente instrumento e fatto registrare da mano à me fida«. U svim tim ispravama stranka je Gerolimo Trivisan »Gastaldo Atualle della Veneranda scola del Santtissimo Rosario« odnosno »Scola di S. Antonio Abatte«.

Kutija 7

18. COZZETTI NICOLÒ - Fažana - Cuzzetti Nicolò;

5 svezaka; 1720.-1762. (1763.)

- 18.1. Svezak isprava između živih *N.º 3 (In)strumenti Nicolò Cozzetti di page N.º 239 - scritte; 1720.-1762. (1763.)*; kartonski omot; otvorene pa uvezane isprave; 2 kvaderna; 369 listova, od toga 88 praznih; 10 nevezanih listova, od toga 4 prazna; stara folijacija na poleđini lista djelomična: prvi kvadern 1-73, između listovi bez folijacije, brojevi izmiješani i ponavljaju se; drugi kvadern 65-113, između listovi bez folijacije, brojevi izmiješani i ponavljaju se; u drugoj

polovici prvog kvaderna ima odrezanih listova, najvjerojatnije praznih; veličina omota 23 x 33 cm, listovi različitih veličina; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, prva dva lista oštećena od vlage i plijesni.

NAPOMENA: Na prvom listu piše »Instrumenti di livello, permuta, cessioni, inventarij, Sentenze Arbitrarie, Donazioni, Procure, Scritture di compagna, altri atti diversi dalli anni 1720 = sino l'anno 1760, Contrati di Nozze«. Ima dvostruki kartonski omot, a svaki kvadern ima papirnati omot.

Do 1758. svaka isprava je potpisana.

Uvezane su i isprave na kojima se kao bilježnik potpisao Marc Antonio Dottolo i to po jedna isprava iz 1737., 1741., 1743., 1748., 1750. i 3 isprave iz 1751. godine.

Neuvezane su po jedna isprava iz 1760., 1761., 1762. i 1763.

- 18.2. Svezak isprava između živih (N.) 4 ... *Nicolò Cozzetti di Pagine N. 106; 1732.-1740.*; kartonski omot; otvorene pa uvezane isprave; 1 kvadern; 212 listova, od toga 92 prazna; stara folijacija na poleđini lista 12-73 (1732.-1738.) i 1-42 (1739.-1740.) do polovice svežnja; veličina omota 22 x 31 cm, listovi različitih veličina; jezik talijanski; oštećeni rubovi listova.

NAPOMENA: S unutarnje strane omota nalijepljen je papir s tekstom »Instromenti di vendita dalli anni 1732 = sino l'anno 1740«.

Skoro je svaka isprava potpisana.

Kutija 8

- 18.3. Svezak isprava između živih N.º 5 ... *instrumenti di pagine N. 258 Notajo Cozzetti; 1741.-1759.*; kartonski omot; otvorene pa uvezane isprave; 1 kvadern; 211 listova, od toga 56 praznih; stara folijacija na poleđini lista djelomična: 43-85 (1741.-1749.), između nekoliko listova bez folijacije; u drugoj polovici kvaderna nekoliko listova odrezano, najvjerojatnije praznih; veličina omota 23 x 32 cm, listovi različitih veličina; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova i omota, nedostaje 1/4 stražnjeg omota.

NAPOMENA: Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1741.-1758.

S unutarnje strane omota nalijepljen je papir s tekstom »Instromenti di vendita dalli anni 1741 sino l'anno 1760«.

Većina isprava od 1752. nadalje potpisana je, a od 1754. potpisuje se »Nicolò Cozzetti«.

- 18.4. Svezak oporuka *Testamenti delli anni 1709. sino l'anno 1760. Nicolò Cozzetti Publico Nod.^o N. I di pagine N.º 250; 1709.-1760.*; kartonske korice; otvorene pa uvezane originalne oporuke; 3 kvaderna; 248 listova, od toga 45 praznih; stara folijacija nepotpuna na poleđini listova 1-65, između listovi bez folijacije, ostalo bez folijacije; veličina 23 x 34,3 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova.

NAPOMENA: S unutarnje strane korica nalijepljen papir s tekstom »Testamenti delli anni 1709 = sino l'anno 1760 = «.

Oporuke su uvezane kronološki prema datumu sastavljanja oporuke.

Uvezan je jedan kupoprodajni ugovor datiran 8.4.1749. kojeg je sastavio »Marc Antonio Dottolo q.^m Anzolo di V. Autta Publico Nod.^o«.

- 18.5. Svezak oporuka *Protocollo N.^o I Instrumenti Dño Niccolò Cozzetti*; 1760.-1762.; kartonske korice; 1 kvadern; 4 lista; 10 neuvezanih listova, od toga 3 prazna; stara folijacija 1-4; veličina 24 x 33 cm; jezik talijanski; ušćuvano, loše uvezano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Testamenti principia l'anno 1760. sino 1762. N.º 2 di pagine N.º 4«.

Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testamenti Dño Nicolò Cozzetti Publico Nodaro di Fasana Giurisdizione di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Neuvezane su 2 oporuke iz 1761. od kojih je jedna u 2 primjerka.

Kutija 9

19. BORTOLUZZI LORENZIN - Šišan;

1 svezak; 1733.-1745.

- 19.1. Svezak isprava između živih i oporuka *Atti notariali D.^o Lorenzin Bortoluzzi da Sissan N.^o I carte 79*; 1733.-1745.; papirnati omot; 3 kvaderna; 101 list, od toga 19 praznih; 1 neuvezani list; veličina 21 x 32 cm; jezik talijanski; loše uvezano, oštećeni rubovi, omot samo s prednje strane.

NAPOMENA: Na prvom listu piše »Protocollo di me Lorenzin Bortoluzzi Pub.^o Nod.^o«. Neuvezani list zalijepljen je za omot u lijevom kutu.

20. TREVISAN ANTONIO - Galizana;

2 sveska; 1742.-1752.

- 20.1. Svezak isprava između živih; 1742.-1748.; kartonski omot; 2 kvaderna; 47 listova, od toga 5 praznih; 1 neuvezani list; stara folijacija nepotpuna: 1-55 s time da od broja 35 ide na broj 50, prva dva lista bez folijacije; veličina 22 x 31 cm; jezik talijanski; tragovi vlage u gornjem desnom (gledajući »recto«) kutu listova, oštećenja od vlage na omotu.

NAPOMENA: Na omotu je napisan naslov koji se zbog oštećenja od vlage ne može pročitati. Na prva dva lista nalazi se popis isprava iz ovoga sveska iz kojega je vidljivo da svezak nije u potpunosti sačuvan, jer se u popisu navode i isprave na folijaciji 36-49.

- 20.2. Svezak isprava između živih *Anno Domini 1742. Atti Publici di me Dño Antonio (Trevi) san Dño Alvise Per la Venetta Autorità Publico Nottaro Dallo Principio 12 Agosto del Anno sudetto 1742 N. II*; 1742.-1752.; papirnati omot; 1 kvadern; 26 listova, od toga 4 prazna;

u drugoj polovici kvaderna vidljivo je da su listovi otrgnuti, najvjerojatnije prazni; veličina 20,5 x 30 cm; jezik talijanski; oštećeni rubovi omota i listova na početku sveska, tragovi vlage u gornjoj polovici listova; predlaže se za restauraciju.

21. LOMBARDO GIORGIO - Galižana;

2 sveska i 1 svežanj; 1746.-1760. (1771.)

- 21.1. Svezak isprava između živih *L.D.S. Protocollo A: Principia l'Anno 1746: 28: Agosto e termina nell'Anno 1758: 21. 7mbre di me Giorgio Lombardo Pub.^o Nod.^o di Venetta Autta Col suo Indice in fine di tutti gl'Insti et atti ch'esistono nel med.^{mo} reggistrati; 1746.-1758. (1759.); kartonski omot samo s prednje strane; 2 kvaderna; 52 lista; stara folijacija 1-49; veličina 21,5 x 29,5 cm; jezik talijanski; ušćuvano.*

NAPOMENA: Na omotu, ispod naslova, dopisan tekst »Esiste anche nel pte in fine reggistrate due Comp., una 1757: pmo Marzo del Sig.^r Girolamo Bradam.^{te} q.^m S. Antonio da Dignano ed altra 2: Agosto 1759: di Mro Antonio e Mattio fralli Moscarda q.^m Dom.^{co} da Galesan«.

Na zadnja tri lista bez folijacije nalazi se kazalo isprava (datum isprave, prodavalac, kupac i broj lista) s naslovom »L:D:S: Indice osia Minutario di tutti gl'Instri ed atti pubblici ch'esistono reggistrati nel pte Protocollo, col nome de venditori e comprattori come segue«.

- 21.2. Svezak isprava između živih; 1758.-1760.; bez korica; 1 kvadern; 20 listova, od toga 3 prazna; 2 neuvezana lista; stara folijacija 1-20; veličina 22 x 32 cm; jezik talijanski; ušćuvano.

NAPOMENA: Na svakom listu na vrhu tiskani tekst »Instrumenti Dño Giorgio Lombardo qu: Gerolamo Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

- 21.3. Svežanj oporuka; 1762.-1771.; 8 listova, od toga 2 prazna; veličina 19,8 x 28,7 cm; jezik talijanski; ušćuvano.

NAPOMENA: Sadrži dvije oporuke datirane 1762. i 1771., a proglasio ih je 1767. i 1774.

22. POPPAZZI BARTOLOMEO - Šišan - Poppazzi Bortolamio;

7 svezaka i 2 svežnja; 1749.-1787. (1793.)

- 22.1. Svezak isprava između živih (*Pro*)*tolcollo N. I (Instrumenti Dño Bortolammio Pappacci; 1758.-1767.; kartonske korice; 10 kvaderna; 200 listova; stara folijacija 1-200; veličina 22 x 33 cm; jezik talijanski; nedostaje hrbat korica, ostalo dobro ušćuvano.*

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1758. sino 1767«. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Instrumenti Dño Bortolammio Pappacci Nodaro di Polla«, znak sv. Marka i folijacija.

Kutija 10

- 22.2. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º II Instrumenti Dño Bortolamio Popazzi*; 1767.-1775.; 10 kvaderna; 201 list; stara folijacija 201-400, zadnji list bez folijacije; veličina 24 x 33 cm; jezik talijanski; ušćevano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1767. sino il 1775«. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Instrumenti Dño Bortolamio Popazzi Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija. Dataciju vrši po »more veneto«.

- 22.3. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º III Instr. Dño Bortolamio Popazzi q. Salvo*; 1775.-1783.; kartonske korice; 10 kvaderna; 200 listova; stara folijacija 401-600; veličina 23,8 x 33 cm; jezik talijanski; ušćevano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1774. sino il 1783«. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Instrumenti Dño Bortolamio Popazzi qu. Salvo Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1774.-1783.

Dataciju vrši po »more veneto«.

- 22.4. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º IV Istrumenti Dño Bortolamio Popazzi*; 1783.-1786.; kartonske korice; 3 kvaderna; 62 lista; stara folijacija 601-661, prvi list bez folijacije i prazan; veličina 25 x 33,5 cm; jezik talijanski; ušćevano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1783. sino il 1786«. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrumenti Dño Bortolamio Popazzi Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Kutija 11

- 22.5. Svezak isprava između živih *Minutario N. I (Inst)rumenti Dño Bortolamio Poppazzi Principia l'anno 1758. sino il 1767*; 1758.-1767.; kartonske korice; 6 kvaderna; 285 listova, od toga 1 prazan; stara folijacija 1-285; veličina 20,5 x 30 cm; jezik talijanski; tragovi vlage, oštećeni rubovi korica.

- 22.6. Svezak isprava između živih; 1774.-1777.; bez omota; 4 kvaderna; 79 listova, od toga 4 prazna; stara folijacija 525-599; veličina 20 x 28,5 cm; jezik talijanski; tragovi vlage uz lijevi rub listova.

- 22.7. Svezak oporuka *Protocollo N. I (Testa)menti Dño Bortolammio Pappacci*; 1758.-1784.; kartonske korice; 8 kvaderna; 153 lista; stara folijacija 1-153, vidljivo je da je na kraju 7 listova odrezano, vjerojatno praznih; veličina 23 x 33 cm; jezik talijanski; na zadnjih 10 listova tragovi vlage u donjem desnom kutu listova, oštećen hrbat.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia 1758: 59: 60: 61: 62: 63: 64: 65: 66: 67: 68: 69: 70: 71: 72: 73: 74: 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: 82: 83: 84:«. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testamenti Dño Bortolammio Pappacci Nodaro di Polla«, znak sv. Marka i folijacija. Oporuke su upisane prema datumu otvaranja.

Kutija 12

- 22.8. Svežanj isprava između živih; 1750.-1787.; 693 lista, od toga 147 praznih; veličina različita (max. 21 x 29,8 cm); jezik talijanski, jedna isprava uvod i potpis na latinskom; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, oštećenja od vlage; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: U svežnju se nalazi više popisa o prihodima i troškovima starješina (gastaldo) »della scuola B. V. d'Olma« iz Pomerana, »della Vend. scuola della B. V. del Monte« iz Ližnjana, »della scuola del Santis.^{mo} Rosario«, »scuola de s. Fior« iz Pomerana i »scuola di Santa Monica«, kao i popis prihoda i troškova starješine (meriga) iz Ližnjana za 1763. godinu.

Kutija 13

- 22.9. Svežanj oporuka; 1749.-1787. (1793.); 191 list, od toga 47 praznih; veličina različita (max. 20 x 29,3 cm); jezik talijanski, jedna oporuka hrvatski - latinica; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, tragovi vlage; 1 oporuka (2 lista) restaurirana u PAP-u 1992. godine.

NAPOMENA: Sve oporuke nemaju upisan datum otvaranja. One oporuke koje to imaju posložene su po datumu otvaranja (51 oporuka) a ostale po datumu sastavljanja (29 oporuka).

Jedna oporuka sastavljena 1776. otvorena je 1793, a proglašenje je izvršio bilježnik Antonio Rotta (vidi br. 32).

23. DE CAMPO GIACOMO - Šišan;

7 svezaka i 1 svežanj; 1753.-1771.

- 23.1. Svezak isprava između živih *Minutario ... di pag^{ne} 100 ... 53 usque ad 1766; 1753.-1759. (1766.)*; bez omota; 3 kvaderna; 107 listova, od toga 8 praznih; stara folijacija nepotpuna: 1-100 bez prvog lista, ostalo bez folijacije, preskočeno f 11, f 12 i f 26, između listovi bez folijacije naknadno uvezani; veličina 21 x 30 cm; jezik talijanski; ušćuvano.

NAPOMENA: Naslov se nalazi na prvom listu prvog kvaderna, a ispod naslova drugom rukom dodano »Nod. De Campo Giacomo dall'anno 1759 li 16 Nov. all'anno 1766 Notajo di Sissano«.

Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1753.-1758.

Zadnja upisana isprava datirana je 1759., ali na kraju je dodatak ispravi iz 1755. datiran 06.10.1766.

Dataciju vrši po »more veneto«.

- 23.2. Svezak isprava između živih (*Minutario N. I (Instrum)enti Dño Giacomo de Campo Nodaro di Polla 1758. sino 1767; 1758.-1767.*); kartonske korice; 7 kvaderna; 163 lista, od toga 2 prazna; stara foli-

jacija 1-157, dva puta upisano f 31, nakon f 89 upisano f 190, nakon f 290 upisano f 151, između listovi bez folijacije; veličina 20,5 x 29,5 cm; jezik talijanski; tragovi vlage u donjem lijevom kutu i u gornjem desnom kutu listova.

NAPOMENA: S unutarnje strane korica tekst na latinskom »Jacobus de Campo q. Dñi Joannis Pub: Veneta Auctoritate Notarius haec exempla desumpta ab originalibus apud me existentibus solito meo siggillo firmiter publicavi«.

Dataciju vrši po »more veneto« do 1760. godine.

- 23.3. Svezak isprava između živih (*Minutari*) o N.º II (*Instrumenti Dñio Giacomo de Campo (Nodar) o di Pola Principia l'anno 1767. sino 1770.; 1767.-1770.*; kartonske korice; 2 kvaderna; 36 listova, od toga 7 praznih; stara folijacija 158-186; veličina 20 x 29 cm; jezik talijanski; tragovi vlage u donjem lijevom kutu listova, oštećenja od glodavaca.

Kutija 14

- 23.4. Svezak isprava između živih (*Pro*)*tocollo N. I (Instrumenti) i Dño Giacomo de Campo; 1759.-1767.*; kartonske korice; 10 kvaderna; 200 listova; stara folijacija 1-200; veličina 23 x 33 cm; jezik talijanski; tragovi vlage, lijevi kut listova zadnjeg kvaderna oštećen od glodavaca.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskan je tekst »Instrumenti Dño Giacomo de Campo Nodaro de Polla«, znak sv. Marka i folijacija.

Dataciju vrši po »more veneto« do 1760. godine.

- 23.5. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º II Instrumenti Dño Giacomo de Campo; 1767.-1771.*; kartonske korice; 2 kvaderna; 40 listova, od toga 5 praznih; stara folijacija 201-240; veličina 25 x 33 cm; jezik talijanski, od 6.6.1768. do kraja uvod isprave na latinskom; oštećenja od vlage uz lijevi rub listova.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka, a ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1767. sino 1771«. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Instrumenti Dño Giacomo de Campo Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

- 23.6. Svezak oporuka N.^o I *Minutario delli testam.^{ti} di Dño Giacomo de Campo Nodaro di Pola; 1754.-1768.*; kartonske korice; uvezane originalne oporuke; 129 listova, od toga cca 10 praznih; 2 neuvezana lista; stara folijacija nepotpuna, na početku 110-127, onda 3-53, 68-71, 74-127, te 130 i 131; veličina 20,5 x 29,6 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; tragovi vlage u donjoj polovici listova, oštećeni rubovi, sačuvane samo prednje korice.

NAPOMENA: Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1754.-1770.

Oporuke su uvezane prema godini otvaranja tako da se tu nalazi i oporuka sastavljena 1753. godine.

- 23.7. Svezak oporuka *Protocollo N. I (Test)amenti Dño Giacomo de Campo*; 1754.-1770.; kartonske korice; 4 kvaderna; 67 listova, od toga 2 prazna; stara folijacija nepotpuna: 1-65, 78 i 79, ostali listovi odrezani, vjerojatno prazni; veličina 24 x 33 cm; jezik talijanski; tragovi vlage u donjem lijevom kutu listova.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1754. sino 1770«. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testamenti Dño Giacomo de Campo Nodaro di Polla«, znak sv. Marka i folijacija. Svaka oporuka potpisana je od strane bilježnika.

Kutija 15

- 23.8. Svežanj isprava između živih; 1753.-1771.; 257 listova, od toga 15 praznih; veličina različita (max. 21 x 30 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, oštećenja od vlage; predlaže se za restauraciju.

24. GONAN ANTONIO - Galižana, Pula; 2 sveska i 1 svežanj; 1758.-1796./1798.

- 24.1. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º I Instrumenti Dño Antonio Gonan*; 1758.-1796.; kartonske korice; 6 kvaderna; 120 listova, od toga 3 prazna; stara folijacija 1-120; veličina 22,5 x 33 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, oštećenja od vlage.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1759. sino 1796«. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Instrumenti Dño Antonio Gonan Publico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

U uvodu isprava piše »fatto in Galesano in casa di me Nod.^o in "fatto in Pola in casa di me Nod.^o«.

- 24.2. Svezak isprava između živih *Minutario di me Antonio Gonan Pub.^o Nod.^o d'instrumenti*; 1758.-1796.; kartonski omot; 2 kvaderna; cca 160 listova, od toga cca 15 praznih; stara folijacija djelomična: 1-29, ostalo bez folijacije; na kraju je vidljivo da je nekoliko listova otrgnuto, vjerojatno praznih; veličina omota 21,5 x 28,5 cm, listova 22 x 30 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, tragovi vlage, slijepljeni listovi; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1758.-1795.

Kutija 16

- 24.3. Svežanj isprava između živih; 1773.-1798.; 141 list, od toga 67 praznih; veličina različita (max. 21 x 30 cm); jezik talijanski i latinski; rukopisi različiti; oštećenja od vlage i tinte; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: U ovome svežnju nalazi se i prijepis isprave bilježnika Girolama Popazzija (vidi br. 27).

**25. VARINI ANTONIO - Pula;
5 svezaka; 1759.-1788.**

- 25.1. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º I Instrumenti Dño Antonio Varini*; 1759.-1772.; kartonske korice; 10 kvaderna; 200 listova; stara folijacija 1-200; veličina 22 x 33,5 cm; jezik talijanski; oštećenja od vlage, hrbat i stražnje korice nisu originalne, na zadnjih 5 listova nedostaje desni dio listova; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskano »Instrumenti Dño Antonio Varini Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Kutija 17

- 25.2. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º II Instrumenti Dño Antonio Varini*; 1772.-1779.; kartonske korice; 10 kvaderna; 200 listova; stara folijacija od 201-400; veličina 23,5 x 33 cm; jezik talijanski; tragovi vlage u donjem dijelu listova, loše uvezano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Instrum. Dño Antonio Varini Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Na f 24v uz rub lista otisnut je znak s dvoglavim orlom i tekstem koji se može djelomično pročitati »Archivio ... di Pola« (vjerojatno: Archivio Notarile di Pola).

- 25.3. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º III Istrumenti Dño Antonio Varini*; 1779.-1784. (1787.); kartonske korice; 10 kvaderna; 195 listova; stara folijacija 401-595, nedostaje f 561, 580, 593 i 594; veličina 22,5 x 32,5 cm; jezik talijanski, dvije isprave na latinskom; nedostaju stražnje korice, tragovi vlage u cijelom svesku, oštećenja od vlage na kraju sveska tako da nedostaje dio listova, oštećenja od glodavaca, slijepjeni listovi; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrum. Dño Antonio Verini Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Između f 480 i 481 zalijepljena je isprava datirana 1.1.1787.

Kutija 18

- 25.4. Svezak isprava između živih; 1784.-1788.; bez korica; 6 kvaderna; 120 listova; stara folijacija 601-720; veličina 23 x 32 cm; jezik talijanski, tri isprave na latinskom; tragovi vlage u donjem dijelu listova.

NAPOMENA: Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrumenti Dño Antonio Varini Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Na f 717r nalazi se dodatak ispravi datiran 25.11.1788. kojeg je upisao bilježnik Tiziano Vareton (vidi br. 29) i u kojem je zabilježio da je Varini umro.

- 25.5. Svezak isprava između živih *Minutario Terzo degl istrumenti stipulati dà me Antonio Varini Pubblico Nodaro Comincia li 2: luglio 1779: e termina li novembre 1784.*; 1779.-1784.; kartonski omot; 5 kvaderna; 88 listova; 26 listova otrgnuto; veličina 20,5 x 30 cm; jezik talijanski;

oštećeni rubovi omota, nedostaje 3/4 stražnjeg omota, oštećenja od vlage i plijesni, nekim listovima nedostaje gornji ili donji dio lista; predlaže se za restauraciju.

26. BARBATO ANTONIO - Pula;

4 sveska; 1763.-1785. (1786.)

- 26.1. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º I Instrumenti Dño Antonio Barbato*; 1763.-1785. (1786.); kartonske korice; 10 kvaderna; 192 lista, od toga 4 prazna; stara folijacija 1-200, nedostaju od f 185 do f 198, između f 90 i 91 zalijepljena su dva lista, između f 95 i 96 zalijepljena su 4 lista; veličina 23 x 33,5 cm; jezik talijanski, uvod isprava na latinskom; rukopisi različiti; oštećeni hrbat i gornji rub korica, loše uvezano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1763. sino 1786.« Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Instrum. Dño Antonio Barbato Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija. Zadnja isprava datirana 1785. ima dodatak datiran 1786.

- 26.2. Svezak oporuka (*Pro*)*tollo N.º I (Testamenti Dño Antonio Barbato*; 1772.-1782. (1785.); kartonske korice; 9 listova, od toga 1 prazan; 4 neuvezana lista, od toga 2 prazna; stara folijacija 1-8 i 17; veličina 23,8 x 33,5 cm; jezik talijanski, uvodni dio oporuka na latinskom; loše uvezano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1772. sino 1782.« Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testam. Dño Antonio Barbato Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija. Neuvezana je oporuka sastavljena 1785. godine.

- 26.3. Svezak isprava između živih *Istrom.ⁱⁱ 1767. Antonio Barbato P.^{co} Nod.^o*; 1767.; papirnati omot; otvorene pa uvezane isprave; 1 kvadern; 36 listova, od toga 14 praznih; veličina 21,5 x 31,5 cm; jezik talijanski, uvod isprava na latinskom; tragovi vlage na omotu i na kraju kvaderna.

NAPOMENA: Naslov je upisan na vanjskom dijelu stražnjeg omota.

- 26.4. Svezak isprava između živih *Istrumenti Antonio Barbato 1769. 1770.*; 1769.-1770.; papirnati omot; otvorene pa uvezane isprave; 1 kvadern; 48 listova, od toga 17 praznik; 9 neuvezanih listova, od toga 2 prazna; veličina 21 x 30,5 cm; jezik talijanski, uvod isprava na latinskom; oštećen omot, oštećeni rubovi listova, tragovi vlage na početku kvaderna.

NAPOMENA: Između neuvezanih isprava nalazi se i jedan prijepis punomoći bilježnika Bartolomea Poppazzija (vidi br. 22) iz 1770. godine.

Kutija 19

**27. POPAZZI GIROLAMO NICCOLÒ - Fažana, Vodnjan - Girolamo Pop-
pazzi;
3 sveska i 4 svežnja; 1764.-1782.**

27.1. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º I Istrumenti Dño Girolamo Niccolò Popazzi*; 1764.-1776.; kartonske korice; 5 kvaderna; 90 listova, od toga 3 prazna; stara folijacija 1-89, između f 12 i f 13 zalijepljena 2 lista; veličina 23,5 x 33 cm; jezik talijanski; tragovi vlage na početku i na kraju sveska, listovi zadnjeg kvaderna rasparani tako da nedostaje tekst uz lijevi rub listova, f 4 otrgnuta, f 5 sačuvan samo dio lijevog ruba lista.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »Principia l'anno 1764. sino 1777.« Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrumenti Dño Girolamo Niccolò Popazzi Pubblico Nodaro di Fasana«, znak sv. Marka i folijacija.

27.2. Svezak isprava između živih (*Istrume*)nti *Girolamo Poppazzi*; 1764.-1775.; kartonski omot; otvorene pa uvezane isprave; 3 kvaderna, od kojih jedan neuvezan; 78 listova; veličina 20,5 x 28,5 cm; jezik talijanski; tragovi vlage na početku sveska.

NAPOMENA: Na omotu ispod naslova dodano drugom rukom »(Principia) l'anno 1764. sino 1775. (Pag)ine N. 78«.

Isprava nakon 2.10.1772. datirana je 21.2.1775., te se daje zaključiti da kvadern nije u cijelosti sačuvan. Samo 5 isprava ima upisan datum objave.

Neuvezani kvadern sadrži isprave od 1767. do 1771. koje su sve upisane u prvom kvadernu sveska.

27.3. Svezak oporuka (*Pro*)*tollo N.º I (Testamen)ti Dño Girolamo Niccolò Popazzi*; 1761.-1775.; kartonske korice; 2 kvaderna; 40 listova; stara folijacija 1-40; veličina 23,5 x 33,5 cm; jezik talijanski; nedostaje stražnji dio korica, tragovi vlage u cijelom svesku na donjoj polovici listova.

NAPOMENA: Osim naslova na koricama je tiskan i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom je dodano »Principia l'anno 1764. sino 1775.« Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testamenti Dño Girolamo Niccolò Popazzi Pubblico Nodaro di Fasana«, znak sv. Marka i folijacija. Svezak nije potpun jer zadnja upisana oporuka nije cijela. Listovi f 24v i f 25r su prazni. Umjesto stražnjih korica zalijepljen je list djelovodnika bilježnika Antonija Bemba iz 1927. godine, što je vidljivo po potpisu i pečatu.

27.4. Svežanj isprava između živih; 1764.-1769.; 183 lista, od toga 21 prazan; veličina različita (max 20 x 28 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, oštećenja od vlage; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Godine 1768. ima spisa na kojima je naznačio da su sastavljene u Vodnjanu, u njegovoj kući (Fatto in Dignano in casa di me Nodaro).

Kutija 20

- 27.5. Svežanj isprava između živih; 1770.-1774.; 798 listova, od toga 269 praznih; veličina različita (max 20,8 x 29,7 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećenja od vlage i gljivica, oštećeni rubovi; predlaže se za restauraciju.

Kutija 21

- 27.6. Svežanj isprava između živih; 1775.-1778.; 748 listova, od toga 317 praznih; veličina različita (max 20,5 x 30 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, tragovi vlage; predlaže se za restauraciju.

Kutija 22

- 27.7. Svežanj isprava između živih; 1779.-1782.; 630 listova, od toga 237 praznih; veličina različita (max 20,7 x 29 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećenja od vlage, oštećeni rubovi; predlaže se za restauraciju.

Kutija 23

28. MUAZZO CINEI GIUSEPPE - Fažana;

10 svezaka; 1777.-1801.;

- 28.1. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º I (Istrumenti Dño Giuseppe Muazzo Cinei*; 1777.-1792.; kartonske korice; 10 kvaderna; 201 list; 2 neuvezana lista; stara folijacija 1-200, između f 7 i f 8 zalijepljen list bez folijacije, listovi f 105v, 106r i 167r su prazni; veličina 23 x 33 cm; jezik talijanski; ušćevano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrumenti Dño Giuseppe Muazzo Cinei Pubblico Nod. di Pola«, znak sv. Marka i folijacija. Svaka je isprava potpisana od strane bilježnika. Sa strane svake isprave upisano je tko kome prodaje.

Neuvezana su 2 lista koja sadržavaju abecedno kazalo s naslovom »Indice del presente Protocollo«. Kazalo sadržava samo dio slova »A«, dio slova »G«, slovo »L« i dio slova »M«.

- 28.2. Svezak isprava između živih; 1791.-1801.; bez korica; 4 kvaderna; 78 listova; stara folijacija 201-278; listovi f 253v i 254r su prazni, na kraju tri lista otrgnuta, najvjerojatnije prazna; veličina 22 x 31 cm; jezik talijanski, uvod bračnog ugovora latinski; ušćevano.

NAPOMENA: Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrumenti Dño Giuseppe Co: Muazzo Cinei Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Ispod svake isprave je potpis. Sa strane isprave je sadržaj.

- 28.3. Svezak isprava između živih (*Minu*)*tario Istrumenti rogati da me Co: Giuseppe Muazzo (Cinei) Nod.º di pub: Ven.ª Autta, principia l'anno 1777 = 1778 = 1779 = 1780 = 1781 = 1782 = 1783 = 1784 =*

1785 = 1786 = 1787 = 1788 = 1789 = 1790 = 1791 = ; 1777.-1791.; kartonske korice; 8 kvaderna; 203 lista, od toga 1 prazan; stara folijacija 1-213, od f 129 preskače na f 140; veličina 20 x 28,5 cm; jezik talijanski; tragovi vlage na koricama, oštećenja od tinte.

NAPOMENA: Ispod svake isprave je potpis bilježnika. Sa strane svake isprave je sadržaj.

- 28.4. Svezak isprava između živih; 1791.-1801.; bez korica; 4 kvaderna; 76 listova; 3 neuvezana lista, od toga 1 prazan; stara folijacija 1-77, nedostaje f 74; veličina 20 x 28,4 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; listovi četvrtog kvaderna spadaju.

NAPOMENA: Ispod svake isprave je potpis bilježnika.

Kutija 24

- 28.5. Svezak isprava između živih; 1782.-1783.; bez omota; 5 kvaderna; 78 listova, od toga 1 prazan; stara folijacija 1-88, nedostaje od f 74 do f 83; veličina 20 x 28,2 cm; jezik talijanski; ušćevano.

NAPOMENA: Na f 84 do f 87 nalazi se abecedno kazalo s naslovom »Indice del presente libro A«.

- 28.6. Svezak oporuka *Protocollo N.º I (Testamenti) Dño Giuseppe Muazzo Cinei*; 1778.-1792.; kartonske korice; 5 kvaderna; 99 listova; stara folijacija 1-99, listovi f 93v i 94r su prazni; veličina 23 x 33 cm; jezik talijanski; tragovi vlage na zadnjih 15-ak listova.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testam. Dño Giuseppe Muazzo Cinei Pubblico Nod. di Pola«, znak sv. Marka i folijacija. Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1788.-1791.

U protokolu su prepisane 2 oporuke koje je 1773. i 1775. napisao bilježnik Girolamo Popazzi (vidi br. 27), a proglašene su 1782. odnosno 1790. godine.

- 28.7. Svezak oporuka *Protocollo N.º II (Testamenti) Dño Giuseppe Muazzo Co: Cinej*; 1791.-1800.; kartonske korice; 2 kvaderna; 33 lista; stara folijacija 101-133; 7 listova na kraju odrezano, vjerojatno praznih; veličina 23 x 33 cm; jezik talijanski; nedostaje stražnji dio korica, loše uvezano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testam. Dño Giuseppe Muazzo Co: Cinej Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

- 28.8. Svezak oporuka *Testamenti Rogati e Rillevati da me Co: Giuseppe (Muazzo) Cinei Nod.º di pub. Ven.ª Autta, principia l'Anno (1778)* 1779 = 1780 = 1781 = 1782 = 1783 = 1784 = 1785 = 1786 = 1787 = 1788 = 1789 = 1790 = 1791 = 1792 = ; 1778.-1792.; kartonski omot; 5 kvaderna; 110 listova; stara folijacija 1-110, na kraju 2 lista odrezana; veličina 20 x 28,4 cm; jezik talijanski; oštećenja od tinte.

- 28.9. Svezak oporuka (*Testamenti Auttentici rogati da mè Giuseppe Co: (Muazzo) Cinei Nodaro Publico e Rillevati: ut intus: 1780 = 1783 = 1787 = 1788 = 1789 = (1790) 1791 = 1792 =*; 1780.-1791.; kartonski omot; 1 kvadern; 143 lista, od toga 4 prazna; 25 neuvezanih listova, od toga 8 praznih; stara folijacija djelomična 1-9; otvorene pa uvezane originalne oporuke; veličina različita (max 21,5 x 35 cm); jezik talijanski, rukopisi različiti; ušćuvano.

NAPOMENA: Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1780.-1799.

- 28.10. Svezak oporuka (*Testamenti Auttentici 1778 = 1779 =*; 1778.-1790.; kartonski omot; 1 kvadern; 143 lista, od toga 13 praznih; stara folijacija nepotpuna: 1-63, preskočen f 5 i f 29; uvezane originalne oporuke; u drugoj polovici kvaderna 29 listova odrezano; veličina omota 21,5 x 30 cm, listovi raznih veličina; jezik talijanski; rukopisi različiti; ušćuvano.

NAPOMENA: Na etiketi nalijepljenoj na hrptu kao granične godine označene su 1778.-1801.

Uvezane su i omotnice u kojima su bile pečaćene oporuke, ukupno 32 omotnice.

Uvezana je i oporuka iz 1772. na kojoj je potpis: »Nodaro al Civile«, a proglašena je 1782. kad je bio javni bilježnik.

Kutija 25

29. VARETON TIZIANO - Pula;

1 svezak i 5 svežnjeva; 1783.-1809.

- 29.1. Svežanj isprava između živih; 1783.-1801.; 741 list, od toga 304 prazna; veličina različita (max 21 x 29,6 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećenja od vlage, oštećeni rubovi listova; predlaže se za restauraciju.

Kutija 26

- 29.2. Svežanj isprava između živih; 1802.-1804.; 626 listova, od toga 272 prazna; veličina različita (max 20 x 29,2 cm); jezik talijanski, rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, oštećenja od vlage i tinte; predlaže se za restauraciju.

Kutija 27

- 29.3. Svežanj isprava između živih; 1805.-1809.; 233 lista, od toga 100 praznih; veličina različita (max 21 x 32 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, tragovi vlage.

- 29.4. Svežanj oporuka; 1788.-1805.; 263 lista, od toga 102 prazna; veličina različita (max 20,9 x 31 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; tragovi vlage, oštećeni rubovi listova i oštećenja od tinte.

NAPOMENA: U ovome svežnju su oporuke koje imaju naznačene datume čitanja. Osim oporuka djelomično su saćuvane i omotnice (24).

Kutija 28

- 29.5. Svežanj oporuka; 1789.-1806.; 95 listova, od toga 32 prazna; veličina različita (max 20 x 29 cm); jezik talijanski, jedna oporuka hrvatski - ćirilica; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, oštećenja od vlage i tinte; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: U ovome svežnju nalaze se oporuke koje nemaju upisan datum čitanja. Sačuvano je i 17 omotnica, te 3 omotnice bez oporuka.

- 29.6. Svezak isprava između živih i oporuka; 1802.; papirnati omot; 1 kvadern; 28 listova, od toga 14 praznih; veličina 21,5 x 32 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi omota.

NAPOMENA: Na omotu je naslov »Per Zuanne Marini q.m Pasqualin de Fasana«. Sve su prijepisi i to: jedna oporuka, saslušanje svjedoka, inventar, dogovor o raspodjeli i isprava o podjeli.

30. RAZZO ZUANNE - Pula;
4 sveska i 2 svežnja; 1783.-1810.

- 30.1. Svezak isprava između živih *Protocollo N.^o I Istrumenti Dño Giovanni Razzo*; 1783.-1792.; kartonske korice; 10 kvaderna; 200 listova, od toga 1 prazan; 10 neuvezanih listova, od toga 4 prazna; stara folijacija 1-200; veličina 24 x 33,5 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; loše uvezano, listovi od f 121 do f 126 poderani.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrumenti Dño Giovanni Razzo qu. Andrea Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija. Ispod svake isprave je potpis.

Neuvezane su i 2 potvrde da je Notarski kolegij u Kopru pregledao minutarije i protokole 1784. i 1785. godine.

Kutija 29

- 30.2. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º II Istrumenti Dño Zuanne Razzo*; 1792.-1803.; kartonske korice; 8 kvaderna; 173 lista, od toga 5 praznih; 17 neuvezanih listova, od toga 7 praznih; stara folijacija 201-400, nedostaju od f 341 do f 380, između f 295 i 296 uvezan 1 list, između f 288 i 299 uvezan 1 list, između f 393 i 394 uvezano 8 listova, između f 394 i 395 uvezana 2 lista; veličina 23,3 x 32,5 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; tragovi vlage na koricama.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrumenti Dño Zuanne Razzo q. Andrea Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija. Ispod svake isprave je potpis.

Na kraju sveska upisano: »Finis del Protocollo N. II e segue il 3^{zo} in un libro tuto bianco senza ... per esser mancante il protocollo Bolato«.

- 30.3. Svezak isprava između živih (*Pro*)*tolcollo N.º III (Istrume)nti Sig Giovanni Razzo Pubblico Nodaro di Pola*; 1803.-1806.; kartonske

korice; 5 kvaderna; 91 list; 5 neuvezanih listova, od toga 1 prazan; stara folijacija 401-490, između f 423 i 424 uvezan 1 list; na kraju 10 listova, vjerojatno praznih, odrezano; veličina 21,5 x 31,5 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; ušćevano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i dvoglavi orao. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrum. Sig. Giovanni Razzo Nodaro di Pola«, dvoglavi orao i folijacija. Ispod svake isprave je potpis.

- 30.4. Svezak oporuka *Protocollo N.º I (Te)stamenti Dño Giovanni Razzo*; 1783.-1795.; kartonske korice; 4 kvaderna; 82 lista, od toga 3 prazna; stara folijacija 1-80; veličina 24 x 33,5 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; ušćevano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testamenti Dño Giovanni Razzo qu. Andrea Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija. Svezak nije u potpunosti sačuvan jer zadnja upisana oporuka nije cijela.

Kutija 30

- 30.5. Svežanj isprava između živih; 1807.-1810.; 42 lista; veličina 20,5 x 30 cm; jezik talijanski; oštećeni rubovi listova; predlaže se za restauraciju.
- 30.6. Svežanj oporuka; 1783.-1810.; 519 listova, od toga 159 praznih; veličina različita (max 21,5 x 31,5 cm); jezik talijanski, 1 oporuka hrvatski - glagoljica; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, oštećenja od tinte.

NAPOMENA: Uz originalne oporuke sačuvane su i omotnice.

Kutija 31

31. LOMBARDO PIETRO - Galizana; 8 sveska i 13 svežnjeva; 1787.-1823. (1826.)

- 31.1. Svezak isprava između živih *Protocollo N.º I Istrumenti Dño Pietro Lombardo*; 1787.-1798. (1805.); kartonske korice; 10 kvaderna; 199 listova; stara folijacija 1-200, između f 20 i 21 uvezan 1 list, nedostaje f 107 i 114; veličina 23 x 32,5 cm; jezik talijanski, nekoliko uvoda na latinskom; rukopisi različiti; tragovi vlage na omotu i početku sveska u gornjoj polovici listova, oštećenja od tinte.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrumenti Dño Pietro Lombardo di Giorgio Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Listovi f 107 i 114 nedostaju ali ne nedostaje tekst.

Isprava iz 1798. ima dopunu datiranu 1805.

- 31.2. Svezak isprava između živih *Protocollo Istrumenti N.º 2 di me Pietro Lombardo Nodaro Publico Anno 1798*; 1798.-1800.; kartonski omot; 1 kvadern; 78 listova; stara folijacija 1-79, preskočen f 56; ve-

ličina 20,8 x 30 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; tragovi vlage uz desni rub listova.

- 31.3. Svezak isprava između živih (22) *ottobre (1800) Pola Protocollo Istrumenti di me Pietro Co: Lombardo Nod.° Publico 1800;* 1800.-1802.; kartonski omot; 5 kvaderna; 120 listova; stara folijacija 1-120; veličina 19 x 28,5 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećen hrbat omota.

Kutija 32

- 31.4. Svezak isprava između živih *Protocollo N.° IV Istrumenti Sig. Co: Pietro Andrea Lombardo Pubblico Nodaro di Pola;* 1803.-1806.; kartonske korice; 7 kvaderna; 137 listova, od toga 1 prazan; stara folijacija 394-529, na kraju vidljivo da su listovi triju kvaderna odrezani; veličina 22 x 32 cm; jezik talijanski; oštećen hrbat korica.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i dvoglavi orao. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrum. Sig. Co: Pietro Andrea Lombardo Nodaro di Pola, dvoglavi orao i folijacija.

- 31.5. Svezak oporuka *Protocollo N.° I Testamenti Dño Pietro Lombardo;* 1787.-1800.; kartonske korice; 5 kvaderna; 100 listova; stara folijacija 1-100; veličina 22 x 32,5 cm; jezik talijanski; oštećen hrbat korica, tragovi vlage uz gornji rub zadnjeg kvaderna, oštećenja od tinte.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testamenti Dño Pietro Lombardo di Giorgio Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

Na f 7 nalazi se oporuka koju je sastavio bilježnik Bartolomeo Poppazzi (vidi br. 22) 1784. godine a proglašena je 1788. Na f 79 nalazi se oporuka koju je sastavio bilježnik Giovanni Muazzo 5.3.1799. a proglašena je 31.7.1799.

Na početku su upisane samo oporuke koje je on sastavio kao bilježnik, a za ostale oporuke samo saslušanje svjedoka. Od 1799. upisane su i oporuke sastavljene od drugih.

- 31.6. Svezak oporuka (*Proto*)*collo 2.° Testamenti ... Pietro Co. Lombardo;* 1800.-1803.; kartonski omot; 6 kvaderna; 130 listova, od toga 6 praznih; stara folijacija 1-123, između f 44 i 45 jedan list bez folijacije; veličina 19 x 28 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećen hrbat omota.

NAPOMENA: Zadnji kvadern nije u potpunosti sačuvan, jer zadnja oporuka nije cijela.

Kutija 33

- 31.7. Svezak oporuka (*Pro*)*tollo N.° III (Testamenti) Sig. Co: Pietro Andrea Lombardo Pubblico Nodaro di Pola;* 1803.-1806.; kartonske korice; 5 kvaderna; 86 listova, od toga 1 prazan; stara folijacija 132-217, na kraju 14 listova odrezano; veličina 21,5 x 32 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; listovi f 133 i 134 slijepljeni na lijevom rubu, listovi f 135 i 136 slijepljeni na desnom rubu; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i dvoglavi orao. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testam. Sig. Co: Pietro Andrea Lombardo Nodaro di Pola«, dvoglavi orao i folijacija.

- 31.8. Kazalo isprava između živih i oporuka *Repertorio degl'Instrumenti ed altri atti soggetti all'Off.^o del Registro*; 1807.-1808.; kartonski omot; 1 kvadern; 5 listova; na kraju 5 listova odrezano; veličina omota 19,5 x 28,8 cm, listova 20,5 x 29,5 cm; jezik talijanski; različiti rukopisi; oštećeni rubovi listova, tragovi vlage uz lijevi i donji rub listova.

NAPOMENA: U naslovu između riječi »Repertorio« i »degl« nalazi se prekriženi tekst iz kojega se može pročitati samo »1807«.

- 31.9. Svežanj isprava između živih; 1787.-1793.; 361 list, od toga 125 praznih; veličina različita (max 20,5 x 29 cm); jezik talijanski, nekoliko isprava ima uvod na latinskom; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, oštećenja od vlage i tinte; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: U ovome svežnju nalaze se potvrde Notarskog kolegija iz Kopra o pregledanim spisima za 1787., 1788., 1789. i 1790. godinu.

Kutija 34

- 31.10. Svežanj isprava između živih; 1794.-1797.; 612 listova, od toga 209 praznih; veličina različita (max 21 x 29 cm); jezik talijanski, nekoliko isprava ima uvod na latinskom; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, tragovi vlage, slijepljeni listovi; predlaže se za restauraciju.

Kutija 35

- 31.11. Svežanj isprava između živih; 1798.-1800.; 731 list, od toga 265 praznih; veličina različita (max 21 x 29 cm); jezik talijanski, nekoliko isprava na latinskom; rukopisi različiti; tragovi vlage, oštećenja od glodavaca, oštećeni rubovi listova; predlaže se za restauraciju.

Kutija 36

- 31.12. Svežanj isprava između živih; 1801.-1802.; 690 listova, od toga 259 praznih; veličina različita (max 22,3 x 35 cm); jezik talijanski, nekoliko isprava ima uvod na latinskom; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, tragovi vlage, oštećenja od glodavaca i tinte; predlaže se za restauraciju.

Kutija 37

- 31.13. Svežanj isprava između živih; 1803.; 450 listova, od toga 182 prazna; veličina različita (max 24 x 34,5 cm); jezik talijanski; nekoliko isprava ima uvod na latinskom; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, rasparani listovi, tragovi vlage; predlaže se za restauraciju.

Kutija 38

- 31.14. Svežanj isprava između živih; 1804.-1805.; 533 lista, od toga 206 praznih; veličina različita (max 22,2 x 33,6 cm); jezik talijanski, u nekoliko isprava uvod na latinskom; rukopisi različiti; tragovi vlage, oštećeni rubovi listova, oštećenja od tinte; predlaže se za restauraciju.

Kutija 39

- 31.15. Svežanj isprava između živih; 1806.-1809.; 480 listova, od toga 107 praznih; veličina različita (max 24 x 34,5 cm); jezik talijanski, nekoliko isprava na latinskom; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, tragovi vlage, oštećenja od tinte; predlaže se za restauraciju.

Kutija 40

- 31.16. Svežanj isprava između živih; 1810.-1813.; 415 listova, od toga 48 praznih; veličina različita (max 23,5 x 37,2 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, rasparani listovi, tragovi vlage, oštećenja od tinte; predlaže se za restauraciju.

Kutija 41

- 31.17. Svežanj isprava između živih; 1814.-1815.; 623 lista, od toga 240 praznih; veličina različita (max 23,5 x 24,5 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, tragovi vlage; predlaže se za restauraciju.

Kutija 42

- 31.18. Svežanj isprava između živih; 1816.-1821.; 402 lista, od toga 150 praznih; veličina različita (max 23,5 x 27,3 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi listova, tragovi vlage; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: U ovome svežnju nalaze se i isprave (31 list) koje su bez datacije.

Kutija 43

- 31.19. Svežanj oporuka; 1787.-1805.; 547 listova, od toga 159 praznih; veličina različita (max 22,5 x 24,7 cm); jezik talijanski, u nekoliko oporuka uvod na latinskom, jedan potpis glagoljicom; rukopisi različiti; tragovi vlage, oštećeni rubovi listova, oštećenja od tinte.

NAPOMENA: U svežnju ima dosta oporuka bez datuma čitanja. Do 1793. godine sačuvano je samo saslušanje svjedoka od strane bilježnika i vicedomina bez oporuke.

Tu se nalazi i po 1 prijepis saslušanja svjedoka iz 1782. i 1784. iz spisa bilježnika Antonija Barbata (vidi br. 26).

Godine 1794. proglasio je oporuku koju je 1687. sastavio bilježnik Valerio Ghirardi.

Kutija 44

- 31.20. Svežanj oporuka; 1806.-1823.; 347 listova, od toga 67 praznih; veličina različita (max 23 x 35 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; oštećeni rubovi, oštećenja od vlage i tinte, zgužvani listovi; predlaže se za restauraciju.

NAPOMENA: U svežnju ima dosta oporuka bez datuma proglašenja.

Tu se nalazi i prijepis oporuke koju je 1809. sastavio Giovanni Razzo (vidi br. 30) a proglasio Pietro Lombardo 1813.

- 31.21. Zapisnik o predaji notarskih spisa *Inventario degli atti Notarili che venero consegnati all'Imp. Reg. Giud.^o D.^e di Pola dagli eredi del ora*

defunto ex Notajo Pietro Conte Lombardo; 1824./1826.; 6 listova, od toga 2 prazan; veličina različita (max 23 x 36,3 cm); jezik talijanski; rukopisi različiti; tragovi vlage, oštećeni rubovi listova.

NAPOMENA: Sačuvana su 2 zapisnika. Jedan, datiran 10.8.1824., bez potpisa je, a drugi, od 9.9.1826., s potpisima.

Kutija 45

32. ROTTA ANTONIO - Pula; 2 sveska i 1 svežanj; 1790.-1797.

- 32.1. Svezak isprava između živih (*Pro*)*tocollo N.º I (Istrum)enti Dño Antonio Rotta*; 1790.-1797.; kartonske korice; 5 kvaderna; 93 lista, od toga 1 prazan; stara folijacija 1-93; na kraju 7 listova odrezano, vjerojatno praznih; veličina 24 x 33 cm; jezik talijanski; rukopisi različiti; na koricama nedostaje gornji kut, oštećen hrbat, ostalo ušćevano.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Istrumenti Dño Antonio Rotta Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija. Ima grešaka u indikciji, npr. za 1793. piše i 11 i 13 i 14.

- 32.2. Svezak oporuka (*Pro*)*tocollo N.º I (Testa)menti Dño Antonio Rotta*; 1790.-1797.; 2 kvaderna; 39 listova; stara folijacija 1-41, nedostaje f 8 i f 9; veličina 24 x 32,5 cm; jezik talijanski; f 10 prerezan pa ispada, od f 41 sačuvana samo 1/4 lista.

NAPOMENA: Na koricama, osim naslova, tiskan je i znak sv. Marka. Ispod naslova rukom dodano »1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797.« Na vrhu svakog lista tiskani tekst »Testamenti Dño Antonio Rotta Pubblico Nodaro di Pola«, znak sv. Marka i folijacija.

- 32.3. Svežanj isprava između živih; 1790.-1795.; 355 listova, od toga 170 praznih; veličina različita (max 20 x 29 cm); jezik talijanski, u dvije isprave uvod na latinskom; rukopisi različiti; ušćevano.

NAPOMENA: Na košuljici kao granične godine označene su 1790.-1797.

Isprave su, osim njih nekoliko, potpisane od strane bilježnika.

Kutija 46

33. VARETON ANTONIO - Pula; 1 svežanj; 1793.-1802.

- 33.1. Svežanj isprava između živih i oporuka; 1793.-1802.; 72 lista, od toga 31 prazan; veličina različita (max 20,5 x 28 cm); jezik talijanski; tragovi vlage.

NAPOMENA: Spisi su se nalazili u svežnjevima bilježnika Tiziana Varetona.

Samo oporuka iz 1800. te po jedna isprava iz 1801. i 1802. imaju njegov potpis.

7. PRILOZI

7.1. Abecedno kazalo

PREZIME I IME	GODINA	KUTIJA	INV. BROJ
Achielli Pietro	1682.-1691. (1726.)	4	10
Angaran Lucrezio	1652.-1686.	2	6
Barbato Antonio	1763.-1785. (1786.)	18	26
Basischievich Martino	1688.-1694.	4	12
Bortoluzzi Lorenz	1733-1745.	9	19
Capitani Giovanni	1641.-1644.	1	4
Carlini Antonio	1688.-1708. (1710.)	4	13
Caticora Andrea	1651.-1677.	1	5
Cozzetti Nicolò	1720.-1762. (1763.)	7-8	18
De Campo Giacomo	1753.-1771.	13-15	23
Franchini Antonio	(1671.) 1685.-1688.	3	9
Gonan Antonio	1758.-1796/1798.	15-16	24
Lombardo Giorgio	1746.-1760. (1771.)	9	21
Lombardo Nicolò	1677.-1683.	3	8
Lombardo Pietro	1787.-1823. (1826.)	31-44	31
Muazzo Cinei Giuseppe	1777.-1801.	23-24	28
Passera Marco	1626.-1644.	1	1
Pelisso Pietro	1631.	1	2
Pianella Domenico	1695.-1698.	6	16
Popazzi Girolamo Niccolò	1764.-1782.	19-22	27
Poppazzi Bartolomeo	1749.-1787. (1793.)	9-13	22
Poppazzi Mateo	1691.-1704. (1712.)	6	15
Razzo Antonio	1688.-1716. (1732.)	5-6	14
Razzo Christoforo	1686.-1710.	4	11
Razzo Zuanne	1783.-1810.	28-30	30
Rotta Antonio	1790.-1797.	45	32
Rotta Zuanne	1636.-1652.	1	3
Trevisan Antonio	1742.-1752.	9	20
Trevisan Decio	(1662.) 1664.-1698. (1711.)	3	7
Trevisan Girolamo	1695.-1710.	6	17
Vareton Antonio	1793.-1802.	46	33
Vareton Tiziano	1783.-1809.	25-28	29
Varini Antonio	1759.-1788.	16-18	25

7.2. Kronološko kazalo

PREZIME I IME	GODINA	KUTIJA	INV. BROJ
Passera Marco	1626.-1644.	1	1
Pelisso Pietro	1631.	1	2
Rotta Zuanne	1636.-1652.	1	3
Capitani Giovanni	1641.-1644.	1	4
Caticora Andrea	1651.-1677.	1	5
Angaran Lucrezio	1652.-1686.	2	6
Trevisan Decio	(1662.) 1664.-1698. (1711.)	3	7
Lombardo Nicolò	1677.-1683.	3	8
Franchini Antonio	(1671.) 1685.-1688.	3	9
Achielli Pietro	1682.-1691. (1726.)	4	10
Razzo Christoforo	1686.-1710.	4	11
Basischievich Martino	1688.-1694.	4	12
Carlini Antonio	1688.-1708. (1710.)	4	13
Razzo Antonio	1688.-1716. (1732.)	5-6	14
Poppazzi Mateo	1691.-1704. (1712.)	6	15
Pianella Domenico	1695.-1698.	6	16
Trevisan Girolamo	1695.-1710.	6	17
Cozzetti Nicolò	1720.-1762. (1763.)	7-8	18
Bortoluzzi Lorenzin	1733.-1745.	9	19
Trevisan Antonio	1742.-1752.	9	20
Lombardo Giorgio	1746.-1760. (1771.)	9	21
Poppazzi Bartolomeo	1749.-1787. (1793.)	9-13	22
De Campo Giacomo	1753.-1771.	13-15	23
Gonan Antonio	1758.-1796/1798.	15-16	24
Varini Antonio	1759.-1788.	16-18	25
Barbato Antonio	1763.-1785. (1786.)	18	26
Popazzi Girolamo Niccolò	1764.-1782.	19-22	27
Muazzo Cinei Giuseppe	1777.-1801.	23-24	28
Vareton Tiziano	1783.-1809.	25-28	29
Razzo Zuanne	1783.-1810.	28-30	30
Lombardo Pietro	1787.-1823. (1826.)	31-44	31
Rotta Antonio	1790.-1797.	45	32
Vareton Antonio	1793.-1802.	46	33

7.3. Popis bilježnika prema mjestu stanovanja

PREZIME I IME	MJESTO	KUTIJA	INV. BROJ
Cozzetti Nicolò	Fažana	7-8	18
Muazzo Cinei Giuseppe	Fažana	23-24	28
Popazzi Girolamo Niccolò	Fažana, Vodnjan	19-22	27
Passera Marco	Galižana	1	1
Trevisan Decio	Galižana	3	7
Franchini Antonio	Galižana	3	9
Pianella Domenico	Galižana	6	16
Trevisan Girolamo	Galižana	6	17
Trevisan Antonio	Galižana	9	20
Lombardo Giorgio	Galižana	9	21
Lombardo Pietro	Galižana	31-44	31
Gonan Antonio	Galižana, Pula	15-16	24
Pelisso Pietro	Pula	1	2
Rotta Zuanne	Pula	1	3
Capitani Giovanni	Pula	1	4
Caticora Andrea	Pula	1	5
Angaran Lucrezio	Pula	2	6
Lombardo Nicolò	Pula	3	8
Achielli Pietro	Pula	4	10
Razzo Chistoforo	Pula	4	11
Carlini Antonio	Pula	4	13
Razzo Antonio	Pula	5-6	14
Poppazzi Mateo	Pula	6	15
Varini Antonio	Pula	16-18	25
Barbato Antonio	Pula	18	26
Vareton Tiziano	Pula	25-28	29
Razzo Zuanne	Pula	28-30	30
Rotta Antonio	Pula	45	32
Vareton Antonio	Pula	46	33
Basischievich Martino	Šišan	4	12
Bortoluzzi Lorenzin	Šišan	9	19
Poppazzi Bartolomeo	Šišan	9-13	22
De Campo Giacomo	Šišan	13-15	23

7.4. Građa predložena za restauraciju

PREZIME I IME	KUTIJA	SV. BROJ	GODINA
Passera Marco	1	1 svež.	1624.-1644.
Pelisso Pietro	1	1 svež.	1631.
Rotta Zuanne	1	1. sv.	1636.-1652.
	1	3. sv.	1636.-1643.
Caticora Andrea	1	1. sv.	1651.-1677.
Angaran Lucrezio	2	1. sv.	rest. 1992.
	2	2. sv.	1660.-1672.
	2	3. sv.	rest. 1992.
Trevisan Decio	3	3. svež.	1674.-1685.
	3	4. svež.	1665.-1683.
Carlini Antonio	4	2. svež.	1690.-1708.
Razzo Antonio	5	1. sv.	1688.-1692.
	5	2. sv.	1695.-1700.
Trevisan Antonio	9	2. sv.	1742.-1752.
Poppazzi Bartolomeo	12	8. svež.	1750.-1787.
	13	9. svež.	rest. 1992.
De Campo Giacomo	15	8. svež.	1753.-1771.
Gonan Antonio	15	2. svež.	1758.-1796.
	16	3. svež.	1773.-1798.
Varini Antonio	16	1. sv.	1759.-1772.
	17	3. sv.	1779.-1784.
	18	5. sv.	1779.-1784.
Popazzi Girolamo Niccolò	19	4. svež.	1764.-1769.
	20	5. svež.	1770.-1774.
	21	6. svež.	1775.-1778.
	22	7. svež.	1779.-1782.
Vareton Tiziano	25	1. svež.	1783.-1801.
	26	2. svež.	1802.-1804.
	28	5. svež.	1789.-1806.
Razzo Zuanne	30	5. svež.	1807.-1810.
Lombardo Pietro	33	7. sv.	1803.-1806.
	33	9. svež.	1787.-1793.
	34	10. svež.	1794.-1797.
	35	11. svež.	1798.-1800.
	36	12. svež.	1801.-1802.
	37	13. svež.	1803.
	38	14. svež.	1804.-1805.
	39	15. svež.	1806.-1809.
	40	16. svež.	1810.-1813.
	41	17. svež.	1814.-1815.
42	18. svež.	1816.-1821.	

SUMMARY

A CONCISE INVENTORY OF ARCHIVAL DOCUMENT COLLECTION NOTARIES OF PULA DURING VENETIAN RULE (1626-1797/1826/)

After an introduction that deals with the concept of »notary public« and the history of the office of the notary public in general, the A. describes the activities of notaries public in the Istrian area and the state of conservation of notary books on the territory under the competence of the Historical Archive in Pazin. After that the A. presents the development of the office of the notary public in Pula, data on the persons that contributed to the collection of documents, their professional activities, the »curriculum vitae« of extant documents and the methodology of its classification. The A. then presents a review of the state of conservation of documents, of the language and script. The A. particularly stresses the importance of the documents in the collection regarding the abundance of extant data on demographic variations and ethnic conditions, the economic situation, social and national structure and origin of the inhabitants of Pula and its surroundings. The documents in this collection can be very useful in the study of the juristic and economic history, the history of the health service, art, ethnology, philology and other sciences.

The main part of the paper represents a concise inventory in which the notaries public are recorded in chronological order beginning with the oldest document. The name and last name of the notary public are followed by his place of residence, the quantity of documents and the time span. The documents of each notary public are divided into two groups: bound volumes (*quadernae*) and loose sheets. The bound volumes are arranged according to the following order: protocols of documents between living persons, minutes of documents between living persons, protocols of testaments and minutes of testaments. Loose sheets are grouped in two: documents between living persons and testaments.

In the end the A. gives an alphabetical and chronological index, an alphabetical list of notaries according to their domicile and a list of documents that should undergo reparation.

We point out that this paper was originally written as part of the exam for gaining the title of »Higher Archival Technician«, and is here published unchanged.

RIASSUNTO

L'INVENTARIO SOMMARIO DEL FONDO ARCHIVISTICO DEL NOTARIATO DI POLA DURANTE L'AMMINISTRAZIONE VENETA (1626-1797/1826/)

Dopo la parte introduttiva nella quale espone il concetto di notaio e la storia del notariato in genere, l'autrice presenta l'attività notarile in Istria e la conservazione dei libri notarili sul territorio di competenza dell'Archivio storico di Pisino. Prosegue esponendo lo sviluppo del notariato sul territorio del comune di Pola, riporta i dati relativi ai fondatori del fondo, alla loro gestione, presenta il »curriculum vitae« della documentazione archivistica conservata e l'ordinamento della stessa, ne dà una rassegna relativa alla protezione e al grado di conservazione nonché ai dati relativi alla lingua e alla grafia. Viene ribadito il particolare significato della documentazione per quanto riguarda la ricchezza di dati sul movimento demografico e sulla situazione storica, sullo stato dell'economia, sulla struttura sociale e nazionale, sull'origine della popolazione di Pola e del circondario. La documentazione appartenente a questo fondo può es-

sere utilizzata per lo studio della storia giuridica ed economica, la storia della sanità, dell'arte, dell'etnologia, della filologia e di altre scienze.

La parte principale dell'opera è costituita dall'inventario sommario nel quale i notai vengono presentati per ordine cronologico sulla base del più vecchio atto notarile conservato. Accanto al cognome e al nome del notaio viene riportato il luogo di domicilio, la quantità del materiale conservato e il periodo di tempo che esso comprende. Il materiale archivistico appartenente a ogni singolo notaio è suddiviso in due gruppi: volumi (quaderni rilegati) e atti sciolti. I volumi sono sistemati come segue: protocolli di atti fra vivi, minutari degli atti fra vivi, protocolli dei testamenti e minutari dei testamenti. I fogli liberi sono raggruppati in atti fra vivi e testamenti.

Alla fine dell'inventario l'autrice presenta l'indice cronologico, l'elenco dei notai secondo le località di domicilio e la rassegna del materiale proposto per il restauro.

Si fa presente che l'inventario di cui sopra, è stato redatto quale tesi di esame professionale per il conseguimento della qualifica di tecnico archivistico superiore, e viene pubblicato in forma invariata.